

Mr. J. R. ...
19235 Beaverland St.,
Detroit, Mich. 48204 U.S.A.

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

NEPRIKLAUSOMA LIE TU VA

THE OLDEST AND BIGGEST LITHUANIAN
NEWSPAPER IN CANADA.

LE PLUS GROS ET PLUS VIEUX JOURNAL
LITHUANIEN AU CANADA.

SENIAUSIAS TAUTINIS DEMOKRATINES
MINTIES SAVAITRAŠTIS KANADOJE.

NR. 27(1103) * JUBILIEJINIAI - 50 Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir sustiprinimo kovos už Lietuvos laisvę - METAI * 1968 M. LIEPOS-JUILLET-JULY 3. * XXVI METAI * LITHUANIE INDEPENDANTE * INDEPENDENT LITHUANIA * Postage paid at Lachine, P.Q.

SVEIKINAME JAV IR KANADOS TREČIOSIOS ŠOKIŲ ŠVENTĖS ORGANIZATORIUS, ŠOKĖJUS IR VISUS DALYVIUS

Kanados ministras pirmininkas ir Liberalų lyderis
PIERRE ELLIOTT TRUDEAU

KAS NAUJA KANADOJE

FEDERALINIO PARLAMENTO
RINKIMAI

Po federalinių 1968 m. birželio 25 dienos rinkimų galima pasakyti, kad turime tvirtą federalinę vyriausybę, nes Liberalai laimėjo didelę daugumą. Šis laimėjimas tuo įdomus, kad jis didele dalimi atsiradęs iš vieno asmens, Pierre Elliott Trudeau autoriteto, kuriuo, kaip liberalų lyderiu,

Bet pirmiausia tegul kalbą skaičiai, gauti rinkimuose:

	1965 m.	1968 m.	plus - minus
Liberalai	131	154	+ 23
Konservatoriai	97	72	- 25
Nauj. demokr. part.	21	23	+ 2
Kreditininkai	9	14	+ 5
Socialinio kredito	5	0	- 5
Nepriklausomi	2	1	- 1
Viso	265	264	

Kanadoje veikia mažoritarinė sistema: kiekvienoje apylinkėje laimi daugiausiai balsų gavęs kandidatas. Jei

	1965 m.	1968 m.
Liberalai	3,099,519	3,390,254
Konservatoriai	2,499,913	2,341,294
Nauj. dem. part.	1,381,658	1,243,824
Kreditininkai	359,438	359,161
Soc. kredit	282,454	41,852
Nepriklausomi	90,334	70,232
Viso	7,713,316	7,446,617

1963 metais viso buvo balsuotojų 7,894,076.

Jau vien paviršutiniškas balsų palyginimas rodo, kad mažoritarinėje sistemoje partijos netenka didelio skaičiaus balsų. Apytikriai, proporcingą rinkimų sistemą naudojantis būtų buvę: liberalų 120, konservatorių 83, nauj. demokr. 44, kredito 13, soc. kred. 2, neprik. 3. Bet kadangi Kanadoje visai ne madoje daryti koalicines vyriausias, tai mažoritarinė sistema yra praktiškiausia.

Rinkimai provincijomis taip atrodo:

Northwest Territories, liberalas	1
Yukon, konservatorius	1
British Columbia, liberalai	15
Naujieji dem.	8
Alberta, liberalai	4
konservatoriai	15
Saskatchewan, liberalai	2
konservatoriai	5
nauj. demokr.	6

Aktorė Aldona Eretaitė trečioje JAV ir Kanados šokių šventėje liepos 7 dieną Čikagoje bus pranešėja ir, be to, penktadienį, liepos 5 d. Jaunimo Centre interpretuos Donelaičių ir Maironį.

sia vietų patikėjo liberalams, nors čia veikia separatistai. Kadangi Trudeau griežtai stotė Kanados vienybės išlaikymo klausimą, tai liberalų laimėjimas turi ypatingai didelę reikšmę: Kvebekas, reiškią nenori skirtis nuo visos Kanados! Tai yra labai reikšmingas faktas!

Mums įdomiausia, kuo praejusieji rinkimai svarbūs? Šis klausimas kabojo visų mintyse ligi nepaaiškėjo rinkimų pasėkmės. Mat, Kanada, susilaukusi federacijos šimtmečio, dėka Kvebeko separatistų, nuo kurių dabartinė Kvebeko valdžia visai neapsiribojo, gyveno politinės krizės laikotarpį, kuris, beje, dar nepasibaigė, bet vis dėlto žymiai išryškėjo. Ir dabar dar sunku pasakyti, kaip ši krizė vystysis - tai daug pareis nuo naujosios vyriausybės, - bet vis dėlto rinkimai jai davė labai tvirtą pagrindą. Nes Trudeau - jam reikia atiduoti pagarbą kaip tikrai rimtam valstybininkui, - į rinkimus išėjo ir juos vedė vienu šūkiu, laikydamasis vieno principo: Kanada turi būti vieninga, nedaloma ir neskaldoma. Ir šis šūkis buvo lemiamas rinkimuose, kad Liberalai laimėjo didelę daugumą.

Ir Kvebekas Liberalams nesusumazino narių skaičiaus, tiksliai, kaip spėjama, separatistai palaikė Kreditininkus, dėl ko šie laimėjo 5 naujas vietas. Kita vertus, Kvebeko Nacionalistai rinkimuose gavo nemažą smūgį: Kvebeko premjeras D. Johnson Konservatoriams paaukojo vieną savo veikliausiu ir autoritetingiausiu asmenų - Faribaultą, kuris visiškai pralaimėjo rinkimus, susidėjęs su Konservatorių lyderiu Stanfieldu.

Rinkimus žiauriai pralaimėjo ir naujųjų demokratų lyderis Tommy Douglas, kuris savo apylinkėje neišrinktas. Visai iškriti ir socialinio kredito partija, su lyderiu Thomsonu priešakyje, turėjusi 5 vietas.

Žodžių, birželio 25 dienos

JAV ir Kanados lietuvių Trečioji Tautinių Šokių Šventė įvyksta šiais sukaktuvniais Lietuvos Laisvės Kovos metais liepos 7 d. Čikagoje, International Amphitheatre, 42 ir S. Halsted St. Nuotraukoje rengimo komiteto nariai. Iš kairės: išdinininkas Julius Pakalka, spaudos reikalų vadovas Vytautas Radžius, Kanados LB atstovė Dalia Tamašauskaitė, muz. Jonas Zdanius, sekretorė Regina Kučienė, pirmininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas, vicepirmininkė Marija Rudienė, vicepirmininkas Vaclovas Kleiza, Rūta Domarkaitė, repertuaro pirmininkas Bruno Shotas, narys specialioms reikalams Jonas Paštukas, V. Juknevičiaus nuotrauka

IVYKIŲ APŽVALGA

REIKŠMINGAS, ĮSIDĖMĖTINAS, FAKTAS
Lenkija minės 50-ties metų atkurtuves!

Ligšiol Lenkijoje, kaip ir Lietuvoje, buvo nteknamas Lenkijos valstybės

rinkimai atnešė staigmenų, bet svarbiausia sustiprino Kanados vienybės išlaikymą, ką reikia ypač aukštai vertinti. P.E. Trudeau meteoru iškilęs Liberalų partijoje ir federaliniuose rinkimuose, bus atlikęs Kanadai istorinį vaidmenį, kaip tiksliai laiku supejęs ateiti gelbėti Kanados vienybę. Nelengvas tai uždavinys, bet yra vilčių, kad jis tai sugebės padaryti, kad suras bendrą kalbą su Kanados ir Kvebeko žmonių dauguma, ko jam reikia nuoširdžiai palinkėti.

KANADA UŽ PABALTIJO LAISVĘ

- Kanada palaiko savo atsisakymą pripažinti Latvijos ir kitų Baltijos valstybių inkorporavimą į Sovietų Sąjungą teisėtumą ir pripažįsta Baltijos tautų apsisprendimo teisę. Taip gegužės 3 d. parašė naujasis Kanados užsienių reikalų valstybės sekretorius M. Sharp Newfoundlandėje gyvenančiam latviui verslininkui A. Jėkstei.

Toks Kanados nusistatymas buvo seniai žinomas iš jos vyriausybės, kad ir besikeičiančių atitinkamų veiksmų ir laikysenos. Tik išakmiai parašyto tokio pareiškimo tuo reikalu suinteresuotieji neturėjo. Tas dalykas itin parūpo po pastarojo vyriausybės pasikeltimo, padvelkusio "naujais vėjais". Tad A. Jėkstė ir pasiryžo pasiklausti apie tai naująjį užs. reikalų valst. sekretorių. Laišką perdavė parlamentu narys Charles E. Granger, ir sekretorius atsiliepė čia pateiktamuoju pareiškimu.

Toliau laiške pridurta: - Tuo pačiu metu esu įsitikinęs, jog jūs suprasite, kad apsisprendimo teisė turi būti atstatyta taikiomis priemonėmis, ir tai neišvengiamai turės būti lėtas vyksmas. (Elta)

atkūrimas 1918 metais lapkričio 11 dieną. Bet Lenkai apsižiūrėjo ir susiprato, jog vis dėlto Lenkija atkurta kaip tiksliai 1918 m. lapkričio 11 dieną, ir nutarė šiemet lapkričio 11 dieną minėti Lenkijos nepriklausomybės atkūrimo 50-ties metų sukaktuves. Taigi, ar ilgai dar Lietuvos okupantas prievartaus lietuvius dergti ir niekinti Lietuvos atskūrimą 1918 metų vasario 16 dieną??

DE GAULLE LAIMĖJO RINKIMUS

Paskutinės žinios praneša, kad Prancūzijos parlamento rinkimus opoziciją triuškinančiomis pasėkmėmis laimėjo de Gaulle partija, gavusi absoliutinę daugumą - 349 vietas, opozicija tegavo 149 vietas, o komunistai pralaimėjo 40 vietų.

Labai apgailestina, kad demokratinis sparnas susikompromitavo. Jis nepaieškojo kompromisinių galimybių ir, pastatęs klausimą žūt-būt, užkirtu bendradarbiavimą ir keilų į valdžią, kuri dabar atsiduria totalistinėse rankose, su perspektyva, kad ir ateityje reikalai nepagerės.

Komunistai dabar elgėsi saikingiau. Jie net ir streiko metu buvo santūrūs, o paskutiniu momentu darbininkams patarė grįžti į darbą, kas komunistams atrodo tiesiog nepatikėtina, bet vis vien rinkimus žiauriai pralaimėjo.

SVARBUS BENDROSIO RINKOS NUTARIMAS

Bendrosios Europos rinkos organizacijos dalyviai nutarė nuo liepos 1 dienos panaikinti paskutinius 15% tarifų ir prekybą vesti be muitų, kurie jau seniau buvo pradėti mažinti, bet paskutiniu laiku dar palaikė 15%. Dabar ir šis likutis panaikintas.

Šiam nutarimui duodama daug reikšmės.

JAV IR KANADOS LIETUVIŲ TREČIOJI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

JAV ir Kanados Lietuvos Bendruomenės III Tautinių šokių šventės paruošimo darbai jau baigiami. Komitetas, skelbdamas šią programą, kviečia kuo daugiau JAV ir Kanados lietuvių atvykti į šių sukaktuvinių metų šventę Čikagoje ir dalyvauti kiekvienoje jos dalyje. Šventės eiga:

Penktadienis, liepos mėn. 5 d. Jaunimo Centras, 5620 S. Claremont Ave. : 7.30 val. vak. Žuvusiųjų už Lietuvos laisvę pagerbimas; Trumpą žodį tartaria: Andrius Juškevičius, LB Chicago's Apygardos pirmininkas; Antanas Rinkūnas, LB Kanados Krašto Valdybos pirmininkas; 8.30 val. vak. akt. Aldonos Eretaitės rečitalis.

Šeštadienis, liepos mėn. 6 d., Arlington Park Trace Rack (Chicago's šiaurinis priemiestis), 8 val. vak. III Tautinių šokių šventės balius, -Programoje: sveikinimai - dr. P. Daudžvartis, Lietuvos Generalinis konsulas Čikagoje, - J. Žmuidzinas, Lietuvos generalinis konsulas Kanadoje, - J. Bachūnas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, tautinių šokių mokytojų pagerbimas, pasilinksminimas.

Sekmadienis, liepos mėn. 7 d., pamaldos: 10.00 val. ryto šv. Kryžiaus šventovėje, 46th & S. Harmitage Ave. : šv. Mišios - kun. Edvardas Abromaitis, Kunigų Vienybės pirmininkas, pamokslas - tėvas Gediminas Kijauskas, Tėvų Jėzuitų provincionas, gieda - Dainavos ansamblis, diriguoja - muz. Petras Armonas: 10.00 val. ryto Tėviškės lietuvių evangelikų liuteronų parapijos šventovėje, 6641 S. Troy Street; pamaldos ir pamokslas - senj. kun. Anas Trakis; parapijos klebonas; 10.30 val. ryto Gimimo šv. Mergelės Marijos šventovėje, 69th & S. Washtenaw Avenue :

šv. Mišios - Jo Eksc. vysk. Vincentas Brizgys, pamokslas - kun. prof. Stasys Yla, gieda - Gimimo šv. Mergelės Marijos parapijos choras lietuviškas mišias, diriguoja - muz. Vladas Baltrušaitis, 3.00 val. po pietų, International Amphitheatre, 42nd & South Halsted Street; 2.00 val. po pietų, International Amphitheatre, 42nd & South Halsted Street; garbės svečių priėmimas - Marija Rudienė, 3.00 po pietų, Tautinių šokių Festivalis Atidarymas - dr. Leonas Kriaučeliūnas, Komiteto pirmininkas, Sveikinimai - Juozas Kajeckas, Lietuvos Atstovas JAV, - Richard J. Daley, Chicago's miesto meras, - Samuel H. Shapiro, Illinois valstybės gubernatorius, Programos vedėjos akt. Aldonos Eretaitės pristatymas. Vyresniųjų ir jaunesniųjų šokėjų tautiniai šokiai, Šventės uždarymas - Juozas Kapočius, JAV LB Tarybos Prezidiumo pirmininkas.

Šventėje himnus ir parado maršą bei visus tautinius šokus diriguoja muz. Jonas Zdanius, grojant simfoniniam orkestrui. Išėjimo maršą specialiai šiai šventei sukūrė muz. Bronius Jonušas, kurį pats kompozitorius ir diriguoja.

Aldonos Eretaitės rečitalio bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St., PR-4585 ir Jaunimo Centre, 5620 S. Claremont Ave.

Į balių vyks šalta oro sistema aprūpinti autobusai, kurie išvyks 7.00 val. vak. nuo Jaunimo Centro ir nuo Marquette Parko lietuvių parapijos aikštės. Vienam asmeniui ten ir atgal \$ 1.75.

Visus, dalyvaujančius tautinių šokių šventėje, į amfiteatrą prašom rinktis 2.00 val. popiet. Šokių festivalis bus pradėdamas punktualiai. Priėjaviavimo vartų visada yra Nuketa į 7 psl.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE
INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA".

Redaktorius Jonas Kardelis
Administratorius Pranas Paukštaitis.
Tel. 366-6220

7722 George Street LaSalle, Montreal-- Quebec -- Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje\$6.00 Canada\$6.00
Amerika ir P. Amerika. \$6.50 America & S. America. \$6.50
Visur kitur\$7.00 Other Countries\$7.00
Atskiras numeris\$0.15 Single copy\$0.15

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos.

Kaip atsikūrė Lietuva

Rašo Kazys Škirpa
Pirmasis Lietuvos Kariuomenės Kūrėjas — Savanoris,
Gen. Štabo pulkininkas

Į Lietuvos pliečius

Vyrai! Ne kartą Lietuvos priešai norėjo uždėti ant mūsų
amžiną nepakeliamą jungą, bet mūsų Tėvynė nenugalėta. Ji
gyva.

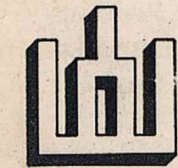
Šiandien visi išvydome Laisvės rytojų žvaizdą: Lietuvos
nepriklausomybė nėra visiems laisvė ir laimė; tai ginkime Ne-
prikllausomą Lietuvos Valstybę! Vienybėje, kaip broliui, pasi-
dave visus kitam rankas, eikime draugai į kovą, visi, kaip vienas,
stokim už tėvynę!

Lietuva pavojui!
Vokiečių kariuomenei atsitraukiant, jau įsibrovė Lietuvos
svetimoji Rusijos kariuomenė. Ji eina, atimdama iš mūsų gyven-
tojų duoną, gyvulius ir mantą. Jos palydovai — badas, gaisrai,
pašvaistės, kraujo ir ašarų upeliai.

Tai ginkim Lietuvą! Parodykim, jog esame verti amžiais
kovotos laisvės; šią dieną Lietuvos likimas mūsų pačių rankose.
Nelaukdam tūliu nei valandos, kas myli Lietuvą, kas trok-
šta laisvės, kas pajėgia valdyti ginklą, stokime visi į Lietuvos
Krašto Apsaugą. Būrių būriais eikime iš kaimų, viensėdžių,
miestų ir miestelių, eikime iš visų Lietuvos kraštų laisvės ir
Tėvynės ginti. Stokime draugai pirmi į kovą!

Draugai, be baimės, kaip mūsų tėvai ir senėvai, užstokim
priešams kelią, pakelkim žygi už mūsų Motiną Tėvynę, už Lie-
tuvos Valstybę!

Ministeris Pirmininkas M. Slezevičius
Krašto Apsaugos Ministeris karininkas Velykis.

SAVANORIŲ
PAŠAUKIMAS

Šitas atsišaukimas į savanorius Ministerių Kabineto buvo
priimtas Vilniuje 1918 m. gruodžio 29 d. posėdyje.

M. Slezevičius neturėjo laiko rašyti ilgą deklaraciją, kurio-
mis kiekvieną naują vyriausybę pradeda savo darbą. Gruodžio
26 d. jis paskelbė trumpą, visų Ministerių kabineto narių pasi-
rašytą pareiškimą, kuriame nužymėjo aiškias veikimo gaires:
siekti sukurti demokratinę Lietuvos valstybę, remiantis plačia
visuomenine organizacija ir pritraukiant prie šio darbo visas
mūsų politines sroves ir tautines mažumas. Artimiausias tiks-
las — įvykdyti, kai tik sąlygos leis, rinkimus į S t e i g i a mą j i
s e i mą, kuris nustatys ir Lietuvos valdymosi formą. Be to,
naujoji vyriausybė iš anksto pažadėjo įvykdyti visą eilę socia-
linių reformų: dvarų žemių išdalinimą bežemiams, suteikimą
darbo bedarbiams, socialinį draudimą ligų ir nelaimių atve-
jais ir t.t.

Aktualiausias dienos uždaviniais naujoji vyriausybė laikė
šiuos: užkirsti kelią vokiečiams grobti Lietuvos turtą, imtis visų
priemonių prieš elementus, norinčius pasirausti po Lietuvos
nepriklausomybę iš vidaus (komunistus ir lenkus) ir skubiai
organizuoti ginkluotąsias pajėgas Lietuvai ginti nuo išorės prie-
šų.

Apjungusi visas politines sroves ir tautines mažumas (išsky-
rus lenkus), M. Slezevičius vyriausybę galėjo drąsiai remtis
visais krašto gyventojų sluogsniais. Jai nebebuvo jokio reikalo
žvalgytis, kad kas nors nesukeltų opozicijos ar kaip kitaip kliu-
dytų įgyvendinti vieną tautos pasiryžimą atgauti laisvę. M.
Slezevičius, kaip tokios vyriausybės galva, galėjo be mažiausio
svyravimo apeliuoti į visą tautą ir šaukti visus į bendrą
darbą, griebtis ginklo Lietuvai gelbėti. Gruodžio 29 d. buvo pa-
skelbtas viešas atsišaukimas, kuriuo vyrai buvo raginami stoti
savanoriais į kariuomenės eiles.

Drauge su atsišaukimu M. Slezevičius vyriausybė paskelbė
ir konkrečius nurodymus, kokiomis sąlygomis savanoriai pri-
imami.

Naujamajai vyriausybei pradėjus veikti, vaizdas pačiame Kra-
što apsaugos ministerijos centre tuojuo pasikeitė. Rusai buvo
atleisti iš atsakingų vietų ir į jas paskirti patikimi lietuviai.
Apsaugos štabo viršininku buvo paskirtas pulk. Liatukas, tie-
kimo skyriaus viršininku — papulkininkis Nastopka, rikiuotės
skyriaus viršininku — štabo kapitonas Adamkavičius; kapito-
nas Glovackis buvo paskirtas 2-jo pulko vadu vietoj pulk. Lia-
tuko; etapų komendantūra, kurią buvo organizavęs kap. Glo-
vackis, buvo panaikinta, nes naujoji vyriausybė pasiryžė laiky-
tis Vilniuje.

Į kūrinių Krašto apsaugos ministerijos darbą įtraukus vien-
tik karininkus lietuvius, kad ir mažiau prityrusius karo orga-
nizacijos srityje, bet dirbusius dėl idėjos gelbėti Lietuvą, — vi-
sa atmosfera tuojuo pat pagerėjo. Darbas jau buvo nebe popie-
rinis, bet gyvas ir realus, kokio jau seniai buvo pasigendama
ir kurio rezultatus greitai pajuto visas kraštas.

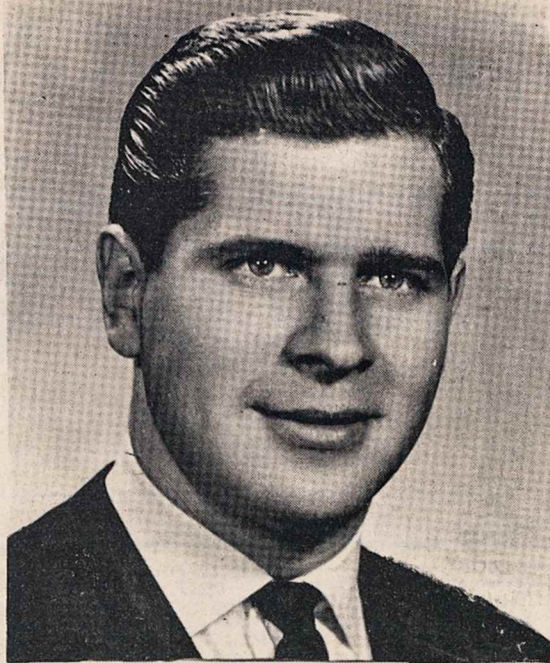
Savanoriams verbuoti visa Lietuva buvo padalinta į 9 karo
sritis: Vilniaus, Kauno, Šiaulių, Panevėžio, Tauragės, Kretin-
gos, Kėdainių, Alytaus ir Gardino. Savanorių surinkimas buvo
numatytas vykdyti šiuo būdu:

1. Parapijiniai (valsčių) komitetai visuose apskrčiuose bu-
vo įpareigoti tuojuo suregistruoti visus vyrus, norinčius ir tin-
kamus karo tarnybai.

2. Suregistruotųjų sąrašai turėjo būti pateikti karo sričių
viršininkams, kurie turėjo įsakymo teisę, kuomet ir kur, vieno
ar kito apskrčio savanoriams susirinkti ir stoti į kariuomenę.

3. Buvo nurodyta, kad kiekvienas savanoris apsirūpintų ge-
rais batais, šiltesniais drabužiais, kuprine, pamaina baltinių ir
pasiimtu 5 dienoms maisto.

Vilniaus, Kauno, Gardino ir Alytaus karo srityse savanoriai
buvo pašaukti tuojuo, kai tik buvo paskelbti anksčiau minėti

Naujas Montrealio lietuvių gydytojas — chirurgas
ANTANAS S. POPIERAITIS

Daktaras A. S. Popie-
raitis pradėjo mokslus
baigdamas D'Arcy McGee
gimnaziją Montrealyje
1953 m. Įstojo į Loyolą ir
1957 m. įsigijo Bachelor
of Arts diplomą. Tęsė
mokslą ir baigė 1961 m.

Gill universiteto medic-
nos fakultetą Master of
Surgery laipsniu.

Po metų stažo (Mont-
real General Hospital)
Kanados Mediciniška Ta-
ryba jį patvirtino gydyto-
ju. Tais pačiais metais jis

M. Slezevičiaus vyriausybės vieši aktai, ir šiuose centruose tuo-
juo užvirė intensyvūs kariuomenės dalinių formavimas.

Visa tauta buvo sukelta ant kojų ir išsiplėtė imponantiškas
sąjūdis tautinės vienybės pagrindu. Geriausieji tautos sūnūs,
palikę tėvus, gimines, darbą ir nuosavybes, skubėjo būrių bū-
riais į iš ilgos vergovės prisikeliančios Lietuvos kariuomenės
pulkus arba vietose organizavosi į laisvės kovotojų-partizanų
kuopas, patys apsirūpindami ginklais iš pakrikusių vokiečių.
Tuos pirmuosius mūsų karius gyventojai išlydėdavo su gilia pa-
garba, neretai su maldomis bažnyčiose, prašant Dievą palai-
mos, kad sveiki sugrįžtų, atlikę šventą pareigą tėvynei... Ap-
skritai, nuotaika visame krašte žymiai pagerėjo. Visi nuosir-
džiai džiaugėsi, kad pagaliau surastas tikras kelias, kuriuo turi
eiti kiekviena tauta, siekianti laisvės. Matant energingas naujo-
sios vyriausybės pastangas sukurti ginkluotąsias pajėgas ir pir-
mus šių pastangų rezultatus, visų veiduose sušvito viltis ir vėl
pradėta tikėti, kad Lietuva tikrai taps laisva ir nepriklausoma.

Gruodžio 27 d. buvau iškvieistas pas Krašto apsaugos minis-
terį Velykį, parodysiui man jau pasirašytą įsakymą, kuriuo aš
buvau skiriamas Vilniaus karo komendantu, mano padėjėju —
Liudas Gira, komendantūros adjutantu — karininkas Gužas.
Nors jokios atsakomybės nebijojau, bet toks komendantūros
vadovybės sudarymas mane kiek varžė. Tuomet tebebuvau vi-
sai dar jaunas, vos 23 metų, o Liudas Gira buvo vienas iš aktin-
gesnių Vilniaus veikėjų, vyresnio amžiaus žmogus, buvęs mies-
to milicijos vadas ir geriau už mane orientavęs vietos sąly-
gose. Tad ir pasiūliau, kad jis būtų paskirtas komendantu, o aš
jį padėjėju. Asmeninių ambicijų mes, pirmieji savanoriai, tuo-
met neturėjom. Mums terūpėjo, kad tik viskas geriau išėitų Lie-
tuvos labui. Man iš tikrųjų teko eiti komendantą pareigas, nes
Liudas Gira už poros dienų sunegalavo. Atrodė, lyg supasavo,
nes mūsų komendantūrai teko veikti lyg ant žarijų, iš pirmos
dienos rizikuojant gauti vietinių komunistų, lenkų ar vokiečių
kulką.

Man buvo nurodyta griebtis visų įmanomų priemonių ir
greitai suorganizuoti Vilniuje nors kokią ginkluotą pajėgą. Tu-
rėjau pradėti iš nieko, tegavęs iš Apsaugos štabo nedidelį avan-
są (30.000 ostmarkių!), kad kaip nors prisimedžiočiau ginklų
ir galėčiau parūpinti kareiviams maisto. Man buvo žinoma, kad
vyriausybė nusprendė pašaukti savanorius. Nebelaukdami jos
aktų paskelbimo, mudu su Juozu Pajauju parengėme atsišau-
kimą Vilniaus karo komendantūros vardu ir jį, susirinkus grei-
tomis keliolikai lietuvių moksleivių, kartu su tuo pat laiku
gautu vyriausybės atsišaukimu, paskelbėme mieste — išlipdė-
me viešose vietose.

Šis atsišaukimas buvo ne tik mieste lipdomas, bet ir viešai
perskaitytas miesto teatre gausiai susirinkusiai Vilniaus lietu-
vių visuomenei. Nutraukęs trumpam laikui vaidinimą, savano-
ris Juozas Pajaujis, pasižymėjęs savo iškalbingumu, pasakė mo-
mentui pritaikintą kalbą, o aš perskačiau tąjį atsišaukimą, ra-
gindamas visus stoti į Vilniaus ginčų eiles. Mudvieju su J. Pa-
jauju pasirodymas scenoje buvo didelė staigmena. Atgimstan-
čiai Lietuvos kariuomenei publika suklėdė dideles ir nuosirdžias
ovacijas, o joms nutilus sugiedodavo Tautos himną. Nuaidėjus pa-
skutiniams himno garsams, dainininkė Nezabitauskaitė iš bal-
kono užtraukė "Jau slavai sukilo..." Tai buvo antra staigme-
na. Šios dainos žodžiai buvo ypač reikšmingi ano meto sąlygo-
mis. Jautresniųjų akyse sužvilgo ašaros, o daugelis drauge su
dainininke kartodavo žodžius: "Petys gi į petį, na, vyrai, kas gali,
sustoje į darbą už myliną šalį, prikelkime Lietuvą mūsų!".
M. Slezevičiaus vyriausybės įsakymas organizuoti Vilniaus gy-
niną buvo pradėtas vykdyti labai įspūdingai.

Rytojaus dieną jau pradėjo rinktis į komendantūrą sava-
noriai, pasiryžę stoti į sostinės gynybą eiles. Tai buvo įvairiau-
sių visuomenės sluogsnų atstovai: buvusieji studentai, vyres-
niųjų klasių mokiniai, jaunesnio amžiaus inteligentai, miestie-
lėnai ir darbininkai. Visus jungė ta pati sostinės gelbėjimo idė-
ja. Rinkosi ne tik lietuviai, bet ir kalbą lenkiškai arba gudiskai,
nes visi jie save laikė lietuviais arba Lietuvos piliečiais, kurių
imperialistinė Varšuvos politika prieš Lietuvą neįstengė su-
klaidinti. Per savaitę laiko prisirinko apie 500 vyrų ir apie 20
karininkų ir karo valdininkų. Jau buvo galima sudaryti visą
batalijoną su kulkosvaidžių komanda. Sunku buvo įsigyti gin-
klų ir kariškios aprangos. Tačiau ir ši problema pamažu tva-
kėsi: visokiomis priemonėmis iš vokiečių įsigijome apie 50 šau-
tuvų, keliolika revolverių, apie 500 rankinių granatų, porą len-
gvų ir vieną sunkųjį kulkosvaidį, pas vieną spekuliantą apti-
kome didesnę kiekį kareiviškų batų. Pirmąją uniformą sugal-
vojome greitomis patys. Ji buvo labai paprasta: kareiviams —
ant dešinės rankovės tautinių spalvų trikampis su Vilniaus ko-
mandantūros antspaudu, o karininkams — platesnė trispalvė
juosta.

SĖJA 1/101/ nr.

įsigijo leidimą praktikuo-
ti mediciną Quebeco.

1963-64 dr. A. S. Popie-
raitis tęsė specializavi-
mąsi eksperimentinėje
chirurgijoje ir įsigijo
Master of Science laipsnį
McGill universitete.

1965-66 gilino studijas
Iowa universiteto ligo-
nėje J. A. Valstybėse.

Grįžo į Montrealį ir
1966-67 m. buvo vyriausiu
chirurgijos residentu
Montrealio General Hos-
pital.

1967 m. gavo Fellowship
Royal College of Surgeons.
Tais pačiais metais jis
išlaikė provincinius bei
federalinius bendros chi-
rurgijos egzaminus ir
įsigijo specialisto pažy-
mėjimus.

Paskutinius metus pra-
leido chirurginiuose tyri-
nėjimuose bei dėstyda-
mas McGill universitete.

Daktaras A. S. Popie-
raitis šiuo metu naudoja-
si chirurgo teisėmis Red-
dy Memorial Hospital ir

TRIMITO AIDAS

PIRMASIS KANADOS ŠAU-
LIŲ KUOPŲ SUVAŽIAVI -
MAS

Birželio 22-23 dienomis To-
ronte įvyko Lietuvos šauli-
ų sąjungos Kanadoje dali-
nių suvažiavimas, kuriame
dalyvavo per du šimtus da-
lyvių. Suvažiavimas praė-
jo jaukioje, pakilioje ir da-
rbingoje šauliškoje nuota-
koje.

Suvažiavime dalyvavo L.
Š. S. T. Centro Valdybos pi-
rmininkas Vl. Išganaitis
ir kiti C. V. nariai iš JAV,
svečiais atvyko Cicero Jū-
rų šaulių "Klaipėdos" ir
Detroito kuopų atstovai.
Suvažiavime dalyvavo ir

afilijuojasi su Montreal
General Hospital. Šalia
savo privačios praktikos
jis tebedėsto chirurgiją
McGill universitete. Ž.
Žūrėkit Dr. Popieraitio
skelbimą 8-me puslapyje.

Šaulių S-gos pirminin-
kas Vl. Išganaitis.

Lietuvos gen. konsulas Ka-
nada dr. J. Žmuidzinas, K.
L. B. Kr. Valdybos, Kūrė-
jų-savanorių Montrealio,
Toronto skyrių valdybos,
L. K. V. "Ramovės" ir Bal-
tic Veterans Corps atsto-
vai.

Nukelta į 5 psl.

Tokiu viršeliu-aplanku Montrealyje išleista Mažosios Lietuvos
Bičiulių draugijos vardu plokštelė, kurioje išrašytos senos kupiškė-
nų vestuvės. Plokštelė ilgo grojimo. Ji yra įkalbėta Lietuvoje, pa-
čių kupiškėnų, originalia jų- kupiškėnų- tarme, kurioje ypač kla-
są paliečia "atvirktinis" garso O naudojimas vieton A, pav. kor-
vė vieton karvės, kotinas vieton katino ir tt. Tačiau ir kupiškė-
nus matyti paveikė bendrinė, mokyklų įtaigojama, tarmė ir todėl
kai kur ji prasprūsta vieton kupiškėniškostis. Bet vyrauja kupiškė-
niškoji, kurios įdomu pasiklausyti, nors mes Montrealyje, bend-
raudami su vyresnės atėivijos kupiškėnais, dažnai girdime origi-
nalia kupiškėnų tarmę.

Plokštelė įreikiuota Lietuvoje, bet iš magnetofoninių juostų į
plokšteles išrašyta Montrealyje. Plokštelė pakankamai gera ir ge-
rai klausoma.

Kadangi vestuvių išrašymas padarytas Lietuvoje, tai ypač pab-
rėtas derybų dėl kraščio momentas, bet iš tikrųjų senais laika-
is vedybose kraštis kartais būdavo svarbus reikalas, dėl kurio
vykdavo kartais nelengvos derybos, dėl kurių ir vedybos ištrda-
vo. Bet ši "tradicija" jau buvo "krizėje" prieš 60 metų, kada
buvo jau pradėtas paštepinėti užsispyrtas dėl kraščio. Jauni-
mas to jau nežino, — tat plokštelės vertė tuo didesnė, kad ji tam
tikru laipsniu atgaivina praeitį.

Plokštelės vertė glūdi originalioje liaudies kūryboje, kuri pasi-
žymi dideliu savaimingumu, originalumu, fantazijos lakumu bei
išraslingumu. Ypač gi kaimuose pasižymėdavo "oratoriai", ku-
rų gražbylostė bei liežuvio "aštrumas" ypačingai būdavo suma-
nus ir humoristingas. Visas meistriškumas pasireiškėdavo "ora-
cijose", ypač kariant pršlį, vestuviniškams atvykstant pas jau-
nąją arba po šliūbo iš bažnyčios, parvažiuojant pas jaunąjį ir tt.
Kupiškėnų vestuvių leidinyje visa tai aprašyta labai plačiai, tat
plokštelei medžiagą teko kondensuoti, bet ir tai kupiškėnų vestu-
vės sklaidina užima visą plokštelę, abi jos puses.

Šitos "Kupiškėnų vestuvės" užrašytos prieš maždaug 100-tą me-
tų ir išleistos maždaug prieš 60 metų. Leidinyje vestuvės pavaiz-
duotos žymiai plačiau ir išsamiau. Plokštelėje vestuvės sutrum-
pintos labai žymiai. Kupiškėnų senose vestuvėse buvo labai daug
"oracijų", kurių plokštelėn pateko nedaug, daugiau vietos skiriant
dainoms.

Visokiu atveju "Kupiškėnų vestuvės" vertos dėmesio, ypač, kad
jos pavaizduoja gilesnę lietuvių tautos senovę, kuri dabar jau visai
užmirštama. Ypač miestuose, ir ne tik tai išelivijoje, bet ir pačioje
Lietuvoje.

Aplanke duota paaiškinimų, išrašyti ir visų dalyvių vardai, suda-
rą didoką būrį. Aplankas, čia mafomas, dailininkės O. Šablauškienės.
Jis vaizduoja rūtų vainikėlį. Plokštelė nebrangi-tiktai 5 dole-
riai.

Toronto lietuviai, geras fotografas, p. St. Dabkus atsiuntė šias visas fotografijas, vaizduojančias pirmąjį Kanados lietuvių mokyklų mokinių kongresą, kurio aprašymas čia pat dedamas. Vaizdai: viršuje kairėje KLB Kr. Valdybos pirm. A. Rinkūnas kalba prie paminklo žuvusiems už laisvę; į dešinę nuo to – eisenos vaizdai prie suminėto paminklo. Apačioje – kongreso vaizdai arenoje – salėje: choras, šokėjai, grojusių šokiams dalis liaudinio instrumentų orkestro, vedamo Z. Lapino. Kairėje viduryje kongreso vadovybė: A. Rinkūnas, Švietimo skyriaus vedėjas L. Tamošauskas, evangelikų klebonas kun. Žilinskas ir toliau už vėliavų – Lietuvos gen. konsulas dr. Jonas Žmuidzininas. Dešinėje viduryje padėtas vainikas prie minėto paminklo.

MOKINIŲ KONGRESAS

Pirmas Kanados lietuvių šeštadienių mokyklų mokinių kongresas, įvykęs birželio 22 d. Toronto priemies – Woodbridge, praėjo su neblogu pasisekimu. Privažiavo iš Montrelio, Hamiltono, Toronto, St. Catharines, Delhi, Rodney ir kitų mokyklų apie 500 mokinių, ir apie 300 tėvų bei mokytojų. Stebėtina tik, kad iš kitų, tolimų ir mažų mokyklų nemažai atvažiavo, o iš šalia Toronto esamos didžiausios mokyklos, turinčios 550 mokinių, gal tik trečdalis. Gal kiek tėvų ir mokyklos neapsižiūrėjimo, kad nepasamdė autobuso vaikams, kurių tėvai negalėjo savo vaikų atvežti privačiomis mašinomis.

Kongresas prasidėjo 12 val. pamaldomis, kurių metu mokiniai giedojo giesmes. Mišias laikė prel. J. Tadarauškas, pamokslą pasakė kun. P. Ažubalis. Iš čia kongreso dalyviai, susirinkę didžiulėje sporto arenoje buvo pamaitinti karštomis dešrelėmis, bandelėmis ir vaisvandenių. Pavalgę ir toje pat arenoje išsiriškiavę didžiulėje eisenoje ėjo prie kare žuvusiems paminklo, kur KLB

Krašto Valdybos pirm. A. Rinkūnas pasakė kalbą, o tautiniais rūbais apsirengusios lietuvaitės padėjo vainiką su įrašų anglų kalba: "Žuvusiems už laisvę – Kanados lietuvių mokyklų". Eisenoje mokyklos nešė lietuviškas vėliavas ir plakatus su anglų kalba įrašais, prašant Dievo Lietuvai laisvės ir pan. Eisenoje tarp kitų dalyvavo ir Lietuvos gen. konsulas J. Žmuidzininas.

3 val. toje pat arenoje buvo meninė dalis, kurią trumpa kalba atidarė Kongreso reng. komiteto pirm. L. Tamošauskas. Kongresą žodžiu pasveikino gen. konsulas J. Žmuidzininas. Dar buvo perskaityti sveikinimai raštu PLB Švietimo Valdybos pirm. A. Mikulskio, JAV Švietimo Tarybos pirm. J. Kavaliūno ir opozicijos vado, konservatorių lyderio R. Stanfieldo. Po to L. Tamošauskas pristatė KLB švietimo komisijos vykdyto lietuviškų knygų skaitymo ir rašinių konkursų laimėjusius. Toliau sekė pati meninė dalis, kur pasipylė garsų, spalvų judesių pyne. Čia pasirodė Torontas su dviem choralais: jaunesniųjų ir vyresniųjų, Montrealis su savo chorą tarp kitko sudariusiu nuodamas daina "Lietuva brangi" jų tautinių instrumentų orkestrui palydinti. Šis ansamblis dar atskirai pagrojo tris dalykus, kurių garsai tikrai jaudinančiai veikė. Į jų garsų protapius vis įsiypinė savo spalvingumu ir grakštumu tautiniais šokiais Hamiltonas (4 šokiai), Torontas (2 šokiai), Montrealis su savo plastika. Pabaigai visų mokyklų chorai dar padainavo bendrai "Aš esu lietuvis" ir "grįšim, grįšim", o kongrese dalyvavusių tautinių šokių grupės, nors atskirai nepasirodė, bendrai pašoko "Kalveli", kuris buvo palydimas choru, Montrelio tautinių instrumentų ansamblio ir akordeonų. Paskutinis dalykas ypač puikų įspūdį padarė tiek savo gausumu tiek garsais, gyvumu ir spalvingumu. Jungtiniam chorui dirigavo sol. V. Verikaitis, bendram tautiniam šokiui vadovavo V.

Balsienė. Akomponiatoriumi buvo Govėdas. Tautinių instrumentų ansamblui, kuris susidėjo iš kanklininkų ir birbyninkų, vadovavo Z. Lapinas. Meninėje dalyje pranešėja buvo jauna V. Kuprevičiūtė. Ši kongreso dalis baigta Lietuvos himnu.

Po koncerto dalyviai persikėlė į Parką, kur mokytoja A. Vaičiūnė vadovaujami mokiniai tuojau įsijungė į sportą bei žaidimus. Buvo bėgimas su kliūtėmis, šokimas į tolį, traukimas virvės torontiešių su svečiais, lenktynės maišuose. Mokiniais įsismaginusiems apie 6.30 val. provincijos mokyklos pradėjo vaikus raginti važiuoti namo ir taip ši programos dalis buvo nutraukta, laimėjusius I, II ir III vietas atžymėjus įstatinamais kaspinais. Čia taip pat dalyviai buvo pavašinti dešrelėmis, "donatais" ir vaisvandenių.

Kongresas praėjo sklandžiai. Tik gal kiek gadino reiškala, kad blogai veikė garsiakalbis. Bet, turbūt, pirmas lietuvių didesnis susibū-

rimas, kur visi kongreso punktai, taip pagal programą laimėto komisijos spec. komiteto, kurio pirmininku buvo ti ir užbaigti, nors dalyviai buvo vaikai.

Visos fotografijos S. Dabkaus.

SVETLANA ALLILUJEVA IR JOS

33.

Laiškai bičiuliui

Visiems "pažangiesiems" verta paskaityti Svetlanos Stalinaitės – Allilujevos knygą "Dvidešimt laiškų bičiuliui". Bendrai imant, ieškantiems knygose ko nepaprasta, ši knyga nėra labai įdomi, bet žmonėms, kurie nori pažinti sovietinę – tarybinę santvarką ir joje gyvenimo sąlygas, ji ir įdomi ir naudinga. Ji įdomi jau vien tuo, kad ją parašė Stalino – Džugašvilio dukterė. Ir jeigu ji apie sovietinę santvarką rašo su pasibaisėjimu, tai norintiems pažinti tiesą ji negali būti neįdomi.

Štai, devyniolikame laiške bičiuliui Svetlana aprašo savo brolių Vasilių, kuris, kaip Svetlana, 1953 metų kovo 3 dieną buvo iššauktas pas mirštantį Staliną. Svetlana rašo:

"Mano brolių Vasilių 1953 m. kovo 2 d. taip pat iššaukė. Jis taip pat kelias valandas sėdėjo didelėje salėje pilnoje žmonių, bet jis kaip paprastai būdavo paskutiniuosius laikus, buvo girtas ir greit išėjo. Tarybinėje patalpoje jis dar kurį laiką gėrė, triukšmavo, rėkė, kad "tėvą užmušė", keikė gydytojus, ko galų gale išvyko pas save.

Tuo metu jis buvo generalinio štabo Akademijoje, kurio istoriją jį privertė tėvas, piktinęs jo nemokšišku. Bet jis nesimokė. Jis jau negalėjo, – jis buvo visai ligonis – alkoholis.

Jo likimas tragiškas. Jis buvo "produktas" ir auka tos aplinkumos, tos sistemos, kuri pagimdė ir augino žmonių galvose "asmenybės kultą", kuri dėka jis galėjo padaryti nepaprastai greitą ir didelę karjerą. Vasilių karą pradėjo teturėdamas dvidešimt metų kaplono laipsniu ir ją pabaigė dvidešimties metų generolo leitenantu... Jį tempė už au-

su ir vyrų nesiskaitydami su jokiomis jėgomis jo, sugebėjimais ir jo trūkumais, – vien galvodami, koki būdu "įtikti" tėvui.

1947 metais jis sugrįžo iš Rytinės Vokietijos ir jį paskyrė Maskvos apygardos oro jėgų vadu, – nors jis, būdamas alkoholis, jau negalėjo skraidyti. Ma tydamas tai, tėvas jį koliojo prie visų kaip kokį vaiką. Tas nieko nepadėjo, nes Vasilių buvo ligonis alkoholis. Jį reikėjo rimtai gydyti. Tėvas jam nesiūlė, o kiti niekas nedrįso to padaryti, nes visus laikė nevertais dėmesio. Kažkokie futbolininkai, masazistai, sporto treneriai supo jį, skatino į aferas, statyti baseinus, kultūros rūmus išdo sąskaiton... Jis nesiskaitė su jokiomis išlaidomis, nes jam buvo duota teisė visoje apygardoje naudotis didelėmis sumomis, o įsipainioję kalnos nežinojo.

Vasilių gyveno didžiuliuose savo vasarnamiuose, prie kurių išvystė milžinišką ūkį, šunides, arkliedes... Jam viską davė, visa leido. Vlasik jam patalkavo, kad Vasilių jam pavojaingą valandą galėtų padėti išsipainioti. Jam pateikavo daug didesni žmonių kaip gen. Vlasik – Beriža, Abakumov, Bulganin. Jie jam davė antpečius, ordenus, mašinas, arklius jį gadinio ir iš gero kelio vedė, "kol jis buvo reikalingas". Bet kai tėvas mirė ir jis tapo nereikalingas, visi jį paliko ir užmiršo...

Iš Maskvos apygardos aviacijos viršininko pareigų jį pašalino dar pats tėvas 1952 metais. 1952 metais karo vadovybė gegužės pirmosios proga uždraudė skristi aviacijai per Rajdoną alkštę, bet Vasilių nepaklausė ir pats davė įsakymą skristi, ir srido bet taip netvarkingai, kad vos nekiludė Istorinio muziejaus bokštų. Nusileidžiant keli lėktuvai sužudo. Tai buvo negirdėtas nusižengimas karo įsakymams. Tėvas pats po to pastrašė įsakymą jį pašalinti iš aviacijos viršininko pareigų.

Stalinas norėjo, kad jo sūnus pabaigtų Generalinio štabo Akademiją. Vasilių įstojo į Akademiją, bet

ten nebuvo nė vieno karto. Jis sėdėjo vasarnamyje ir gėrė. Kas gi galėjo priversti generolą ir dar kokį generolą?

Tėvo /Stalino/ mirtis jį sukrėtė. Jis baisiai persigando. Jis manė, kad tėvą nunuodijo, kad tėvą užmušė. Tuo jis buvo įsitikinęs. Jis pamatė, kad žūsta pasaulis, be kurio jam nebus įmanoma gyventi.

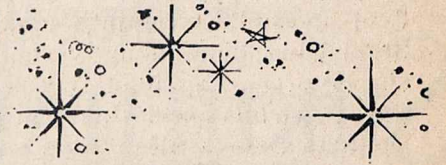
Tėvo laidotuvių dieną jis visus puolo, koliojo. Jis jautėsi kaip įpėdinis princas. O jis neteko realaus gyvenimo vertinimo. Nesiliaujant jam slautėjus, jis buvo pašauktas pas karo ministrą, kuriuo tada buvo Bulganin. Jam pasiūlė nuštraminėti ir vykėti kurią apygardą dirbti. Jis griežtai atsisakė: jam tikrai Maskva ir tikrai aviacijos karo apygarda. Tada jam davė formalų įsakymą. Jis atsisakė jį pildyti.

Jį pašalino iš kariuomenės. Jis namie sėdėjo ir gėrė. Trečiąją savo žmoną jis išvarė iš namų. Antroji žmona, kurią jis pasikvietė, pati nuo jo pabėgo. Jis gėrė, visus keikė, dergė valdžią. 1953 metų balandžio 28 d. jį suėmė. Prasidėjo tardymas, kuris atidengė visus jo sauvaliavimo darbelius. Ir karo kolegija jam davė aštuonerius metus kalėjimo. Jo pasigallėjo, kai 1954 metų žiemą jis susirgo, jį paguldė į ligoninę, paskul perkėlė į civilinę. Chruščiovas 1954 m. gruodžio mėn. mane pasikvietė ir tarėsi, kaip Vasilių grąžinti į normalų gyvenimą. Jam vėl buvo duotas vasarnamis, bet ir tas nepadėjo. Nepadėjo, kad jam leido gyventi Maskvoje, davė mašiną. Galų gale jis vėl pateko į kalėjimą. Mirė jis Kazanuje 1962 m. kovo 19 d. kaip atsargos generolas, gaudamas pensiją. Antkapyje įrašyta jo pavardė V. I. Džugašvilis.

Svetlana Vasilių tragediją laiko sovietinio režimo padariniu.

Daugiau bus.

P.S. Pasibaigus Svetlanos laiškam, duosime įdomius Lietuvos saugumiečio atsiminimus.

Mokinių kongreso dalyviai padeda vainiką prie paminklo kitiems už laisvę.

Lietuvos Valstybinės Filharmonijos kamerinis styginis orkestras su meno vadovu bei dirigentu Saulium Sondeckiu /vidury ir dešinėje/.

MUZIKŲ IŠ LIETUVOS KONCERTAS

Birželio 28 dieną Montrealio lietuviai, nemažas skaičius ir Toronto, Hamiltono ir Jungtinių Amerikos Valstybių turėjo idomų reto pobūdžio ir tikrai gražų koncertą, duotą iš Lietuvos atvykusio sudėtingo kolektyvo, kurį sudarė 1) Vilniaus Filharmonijos kamerinis styginis orkestras, vedamas Sauliaus Sondeckio; 2) Valstybės Konservatorijos kamerinis liaudies instrumentų orkestras "Sutartinė", vedamas Prano Tamošaičio, ir 3) Vilniaus operos solistas Edvardas Kaniava bei pripuolamai pasitaikęs Romas Marijošius, atvykęs pas brolių Bronių į Torontą viešėti ir pripuolamai buvęs koncerte. "Sutartinė" sudaro: Kanklių ansamblis, Birbynių kvintetas ir Skudų ansamblis.

Kolektyvai bei ansambliai ir solistai, svarbiausia E. Kaniava, koncertavo mišrių būdų, sudarant įvairias kombinacijas, pav. Kaniava dainavo ir su fortepijonu, ir su kanklėmis, ir su birbynėmis. Pranas Tamošaitis taip pat davė solo ir grojo ansamblyje. Koncerto įvairumas sudarė didelį savaimingumą bei idomumą, kas normaliai KanaDOS muzikiniame gyvenime – labai retas reiški-

nys.

Koncertą pradėjo kamerinis styginis 17 asmenų orkestras. Jis grojo nedidelius, bet sumaniai dirigento parinktus labai gražius dalykus įvairių tautų ir įvairaus stiliaus: lietuvių–Gruodžio, Naujajio, Petrausko, Šimkaus, Čiurlionio, ir kitų–Mozarto, Haydno (nepaprastai subtiliai pičiškai), Šostakovičiaus (nuoširdus romansas) ir kt. Moderniškesnis dalykas buvo esto, bet ir tai labai saikingos harmonijos, nes Pabaltijo kompozitoriai ilgą laiką buvo užblokuoti "asmenybės kulto" sąlygų, o ir dabar dar ne visai atgavę kelius į visą platų pasaulį, dėl ko, suprantama, vėluoja, bet pastangos kilti matomos.

S. Sondeckis–Konservatorijos styginių katedros vedėjas ir Filharmonijos Kamerninio orkestro meno vadovas – geras dirigentas ir orkestro vadovas: temperamentingas, greitos orientacijos, jautrus niuansams, gerai jaučias kūrinių stilių ir mokas orkestrą tiksliai sukoordinuoti bei suliedinti į puikią aukšto lygio ansamblinę visumą. Visi pagroti dalykai turėjo savytą veidą ir pasižymėjo dideliu išieškotu subtilumu.

Op. sol. E. Kaniavą teko girdėti pirmą kartą. Pir-

mas išpūdis – gerai skambąs sodrus tenoras, o pasirodė – jis baritonas. Ir, turbūt žiaurus mūsų klimato paveiktas, vengęs aukštų gaidų. Bet Kaniavos balsas gražus, pajėgus, gerai pastatytas (Petro Olekos), tarsena aiški. Kaip solistas, jis Lietuvoje jau skaitomas pasižymėjusiu. Jis išpūdinį padainavo "Pajacų" prologą, ariją iš "Afrikietės", Figaro ariją iš "Sev. kirpėjo" ir kt. Jam akompanavo savo dalyką autorių Filharmonijos meno vadovas Rimvydas Žigaitis, ir Čiurlionio vardo Vilniaus muzikos direktorius Dainius Rinkūnas – puikus akompaniatorius, turįs briliantinę techniką ir jautriai palydįs solistą. Kaniava sėkmingai liaudies dainas dainavo ir

su liaudies instrumen-

tais. Liaudies instrumentų orkestras grojo labai įvairiai: vienos kanklės, vienos birbynės, vieni skudučiai ir grupėmis bei visi drauge. Visi dalykai buvo atlikti meistriškai.

Pranas Tamošaitis, ne tik šio ansamblio vadovas, bet ir birbynės katedros Konservatorijoje vedėjas – puikus birbynės specialistas. Jo birbynė labai gražiai gieda, tauraus tono ir virtuozinės technikos.

Romas Marijošius į koncertą įterptas kaip staigmena, nes jis su tos dienos vakaro koncertu nieko bendra neturėjo. Solistas, baritonas, dainuojąs Vilniaus operoj ir estradoj, turįs didelę patirtį. Jis gražiai pildomus

dalykus interpretavo ir turėjo didelį publikos pritarimą.

Koncertą užbaigė sol. E. Kaniava, dainuodamas kelis dalykus su liaudies instrumentų palyda ir, turėdamas didžiulį publikos pasisekimą, susilaukęs karštų bisų.

Bendrai, koncertas tikrai buvo idomus ir gražus, publikai, užpildžiusiai didžiulę Plateau salę, suteikęs reto malonumo, už ką publika koncertantam plojo atsistojusi.

Koncertui pasibaigus, rengėjų vardu padėkos žodį pasakė dr. H. Nagys: "Niekas žmonių nesuriša tampresniais ir tikresniais ryšiais, kaip meilė. Meilė savos, vienos, nesuskaldomos ir nepadalinamos šeimos. Lietuvos motinos mus visus pagim-

Lietuvos valstybinės Konservatorijos liaudies instrumentų ansamblis "Sutartinė" su vadovu Pranu Tamošaičiu /dešinėje/.

VINCAS MYKOLAITIS SUKILĖLIAI PUTINAS

VII

Netrukus po Naujųjų Metų Mackevičius gavo paaušimanę visa skaitlinga Ribaciausų giminė – vien kvietai iš pono Geištoro atsilankyti į Ignacogrodą vyriškių daugiau kaip trys dešimtys. Kam jiems tos Liokajus įve-bajorystės? Materialiniu atžvilgiu ji jiems žalinga. Kaip mūsų žmonės myli laisvę, gal tiksliau, kaip jie jos pasiilgę, aš tik neseniai supratau. Prieš tai metais man pranešė, kad kai kurie iš mano buvusių baudžiauninkų žūt būtų stengiasi įsigyti bajorystės dokumentus. Kažkoks sukčius Panevėžy apsiėmęs tai padaryti, žinoma, už gerą atlyginimą. Atskiriems asmenims tai nėra sunku. Bet štai šlektomis pasidaryti kilimas, ponas Geištoras, yra reikalingas, nepaisant ko- kilimas, veltui nenuėmė. Tačiau aš neabejoju, kad mes, tuvių, kuriose ir aš dalyvavau, buvo sustojęs pas mane Kaune. Jis man įrodinėjo, kad rusų demokratizmas – Ne tamsta vienas taip galvoji. Taip galvoja ir esą mums labai palankūs ir kad su jų pagalba mes mano senas, geras bičiulis, kurį aš labai aukštai ver- galime sukilimą pradėti ir jį laimėti. Aš nenorėjau – Zigmantas Sierakauskas. Ar kunigas pažįsti sutikti su jo nuomonėmis. Zigmantas nepatenkintas laikė mane neišgydomai apsikrėtusiu prietarais rusų atžvilgiu. Ką gi? Gal ir taip. Ieškodamas kompromiso, susirūpinimas apniakė Geištoro veidą.

— Aš labai atsiprašau kunigą, kad paprasčiau taipsimoje valstybėje reiktų panaikinti visas šlektos pri- anksti mane atlankyti, — kalbėjo sveikindamasis. — vilegijas ir pačią bajorystę, o valstiečiams atiduoti Po pietų ir aš turiu išvykti pas kaimyną, o paskui vėl jų dirbamą žemę. visokie reikalai. Prašau sėsti. Mažas užkandis nepa- kenks pasivažinėjus.

Jiedu susėdo prie stalo, ir Mackevičius tuoj no- rėjo užvesti kalbą jam rūpimais klausimais — apie dvarininkų pažiūras ir sukilimą, apie „baltųjų“ ir „rau- donųjų“ santykius, apie tolimesnio veikimo galimy- bes. Bet Geištoras laikėsi santūriai. Pirmiausia jis ėmė pasakoti, kokių sunkumų turėjęs su savo baudžiau- ninkais, kai pasiūlė jiems sudaryti išperkamuosius lakštus, nors sąlygas davęs labai geras. Žmonės nepa- sitikę vyriausybę, tarpininkais, sutartimis, ypačiai bi- ją dėti savo parašus. Mieliau jie mokėsią brangesnį cinsą, bet išperkamuųjų sutarčių nepasirašysią.

— Girdėjau, kad tamsta moki sugyventi su vals- tiečiais, — įsiterpė Mackevičius, — ir jie tamsta pasiti- ki. Ne visiems ponams tai pavyksta.

Geištoras patenkintas nusišypsojo:

— Taip, kunige, aš net kūmaujuosi su savo cinsi- ninkais ir apskritai stengiuosi juos suprasti. Tačiau įgyti visišką valstiečių pasitikėjimą nelengva, ir grei- tai to nepasieksi.

— Kas amžiais pagadinta, per kelerius metus to nepataisyti, — pritarė kunigas. — Žmonės bijosi, kad iš vienos vergovės nepakliūtų į kitą, ne geresnę už pirmąją.

— Kaip mūsų žmonės myli laisvę, gal tiksliau, kaip jie jos pasiilgę, aš tik neseniai supratau. Prieš tai metais man pranešė, kad kai kurie iš mano buvusių baudžiauninkų žūt būtų stengiasi įsigyti bajorystės dokumentus. Kažkoks sukčius Panevėžy apsiėmęs tai padaryti, žinoma, už gerą atlyginimą. Atskiriems asmenims tai nėra sunku. Bet štai šlektomis pasidaryti kilimas, ponas Geištoras, yra reikalingas, nepaisant ko- kilimas, veltui nenuėmė. Tačiau aš neabejoju, kad mes, tuvių, kuriose ir aš dalyvavau, buvo sustojęs pas mane Kaune. Jis man įrodinėjo, kad rusų demokratizmas – Ne tamsta vienas taip galvoji. Taip galvoja ir esą mums labai palankūs ir kad su jų pagalba mes mano senas, geras bičiulis, kurį aš labai aukštai ver- galime sukilimą pradėti ir jį laimėti. Aš nenorėjau – Zigmantas Sierakauskas. Ar kunigas pažįsti sutikti su jo nuomonėmis. Zigmantas nepatenkintas laikė mane neišgydomai apsikrėtusiu prietarais rusų atžvilgiu. Ką gi? Gal ir taip. Ieškodamas kompromiso, susirūpinimas apniakė Geištoro veidą.

— Aš labai atsiprašau kunigą, kad paprasčiau taipsimoje valstybėje reiktų panaikinti visas šlektos pri- anksti mane atlankyti, — kalbėjo sveikindamasis. — vilegijas ir pačią bajorystę, o valstiečiams atiduoti Po pietų ir aš turiu išvykti pas kaimyną, o paskui vėl jų dirbamą žemę. visokie reikalai. Prašau sėsti. Mažas užkandis nepa- kenks pasivažinėjus.

Jiedu susėdo prie stalo, ir Mackevičius tuoj no- rėjo užvesti kalbą jam rūpimais klausimais — apie dvarininkų pažiūras ir sukilimą, apie „baltųjų“ ir „rau- donųjų“ santykius, apie tolimesnio veikimo galimy- bes. Bet Geištoras laikėsi santūriai. Pirmiausia jis ėmė pasakoti, kokių sunkumų turėjęs su savo baudžiau- ninkais, kai pasiūlė jiems sudaryti išperkamuosius lakštus, nors sąlygas davęs labai geras. Žmonės nepa- sitikę vyriausybę, tarpininkais, sutartimis, ypačiai bi- ją dėti savo parašus. Mieliau jie mokėsią brangesnį cinsą, bet išperkamuųjų sutarčių nepasirašysią.

— Girdėjau, kad tamsta moki sugyventi su vals- tiečiais, — įsiterpė Mackevičius, — ir jie tamsta pasiti- ki. Ne visiems ponams tai pavyksta.

Geištoras patenkintas nusišypsojo:

— Taip, kunige, aš net kūmaujuosi su savo cinsi- ninkais ir apskritai stengiuosi juos suprasti. Tačiau įgyti visišką valstiečių pasitikėjimą nelengva, ir grei- tai to nepasieksi.

nau, kad tamsta nemėgsti bajorų ir visas savo jėgas Atlikinėdamas vyriausybės jam pavestas misijas, jis skiri liaudies labui. Aš to anaipol nesmerkiu. Aš taip tuo pačiu metu landžiojo ir priešinguose revoliucinių pat žinau, kad tamsta priklausai prie tų žmonių, ku- konspiracijų ir demokratinių lagerių centruose. Jis rie tikisi iškovoti valstiečiams geresnį gyvenimą, su užmezgė asmeninius santykius ne tik su Mieroslavs- ginklu rankoje sukilimai prieš ciesoriaus valdžią. Aš kiu, bet ir su Gercenu, ir su Madzinui, ir su Garibal- tam nepritariu. Aš esu ramaus kultūrinio darbo šali- džiū. Aš turiu pasakyti, kad gėriuosi su patriotizmu, ninkas. Sukilimas nieko gero neduos. Jis atneš mūsų jo jaunatvišku entuziazmu, bet, tiesą sakant, nepri- kraštui nesuskaitomų nelaimių. Sukilimas nenaudin- tarius jo revoliuciniam įkarščiui. Taip pat kaip ir jo artimiems santykiams su rusų revoliucionieriais, ku- laisvę iškovosime. Mes nebūsime vieni.

— Ne! — griežtai pasipriešino Mackevičius. — Su- rių vadu yra Černyševskis. Jaučia mano širdis, kad Zigmantas eina kilniu, bet pražūtingu keliu. Šiuo kilimas, ponas Geištoras, yra reikalingas, nepaisant ko- klausimų draugiškai su juo ginčijausi, kai jis po ves- klamas, veltui nenuėmė. Tačiau aš neabejoju, kad mes, tuvių, kuriose ir aš dalyvavau, buvo sustojęs pas mane Kaune. Jis man įrodinėjo, kad rusų demokratizmas – Ne tamsta vienas taip galvoji. Taip galvoja ir esą mums labai palankūs ir kad su jų pagalba mes mano senas, geras bičiulis, kurį aš labai aukštai ver- galime sukilimą pradėti ir jį laimėti. Aš nenorėjau – Zigmantas Sierakauskas. Ar kunigas pažįsti sutikti su jo nuomonėmis. Zigmantas nepatenkintas laikė mane neišgydomai apsikrėtusiu prietarais rusų atžvilgiu. Ką gi? Gal ir taip. Ieškodamas kompromiso, susirūpinimas apniakė Geištoro veidą.

— Ne. Bet labai norėčiau susipažinti. — Puikus žmogus, bet nepataisomas svajotojas, sutikau veikti su jais kartu, jei rusai pradės pirmieji. — Kaip tamstai atrodo, kada tai bus? — paklausė Mackevičius.

Susirūpinimas apniakė Geištoro veidą. — Bijau, kad netrukus. Ar kunigas girdėjai, kad aš neseniai buvau Varšuvoj? Grįžau tik prieš Naujuo- mų dalyviai, kritę ant kelių, giedodavo himną ir pri- sūs Metus.

Jis papasakojo jaudinančių scenų, kaip susirinki- aš neseniai buvau Varšuvoj? Grįžau tik prieš Naujuo- mų dalyviai, kritę ant kelių, giedodavo himną ir pri- sūs Metus.

Iš Geištoro kalbų Mackevičius pasidarė visiškai — Bijau, kad netrukus. Ar kunigas girdėjai, kad aš neseniai buvau Varšuvoj? Grįžau tik prieš Naujuo- mų dalyviai, kritę ant kelių, giedodavo himną ir pri- sūs Metus.

Iš Geištoro kalbų Mackevičius pasidarė visiškai — Bijau, kad netrukus. Ar kunigas girdėjai, kad aš neseniai buvau Varšuvoj? Grįžau tik prieš Naujuo- mų dalyviai, kritę ant kelių, giedodavo himną ir pri- sūs Metus.

Iš Geištoro kalbų Mackevičius pasidarė visiškai — Bijau, kad netrukus. Ar kunigas girdėjai, kad aš neseniai buvau Varšuvoj? Grįžau tik prieš Naujuo- mų dalyviai, kritę ant kelių, giedodavo himną ir pri- sūs Metus.

Daugiau bus.

KANADOS ŠAULIU SUVAŽIAVIMAS
/atkelta iš 2 pusl./

Ivyko bendras visų Kanadoje esančių kuopų valdybų posėdis, dalyvaujant C.V. pirm. Išganaičiui ir C.V. įgaliotiniui Kanadai p. Preikšaičiui. Posėdį atidarė V. Purvio kuopos v-bos pirm. St. Jokubaitis pirmininkaujantių pakvietęs L.K. Mindaugo kuopos v-bos narį J. Šiaučiu-
lį, sekretoriautį J. Zavį.

Svarbiausias dienotvarkės punktas buvo KANADOS RINKTINĖS ĮS-TEIGIMAS.

Atstovams pasisakius bei paaiškinus, visų pirmininko sudaryta Kanados Rinktinė, su būstine Toronte. Rinktinės pirmininku vienas balsiškai išrinktas St. Jokubaitis, o į valdybą išrinkti V. Bačėnas, P. Gulbinas ir kuopų valdybų pirmininkai. Posėdis, trum-
pai aptarus veiklos reikalus, baigtas Tautos Himnu.

Vakare 7 val. šv. Jono Kr. parapijos salėje įvyko puikus "Joninių banketas", gausiais dalyviais užpildęs salę. Meninėje programoje gražiai pasirodė sol. G. Čapkauskienė, akompanuojant muzikui Gavėdai. Publika solistės pasirodymą priėmė šiltai.

A. Surkaitis gana iškiliai meniškai žodžiu padeklamavo savo kūrybą, pasikirtą suvažiavimui. Gera šokių muzika ir gausialgėrybėmis apkrauti stalo kė-
lė puikiai dalyvių nuotaiką, jotiškai maloni prisiminimų sekmdienį visi suvažiavimo dalyviai II val. su vėl

iautomis dalyvavo šv. Jono Kr. bažnyčioje iškilmingose pamaldose. Pamaldas ir diena skirtą pamokslą pasakė kun. klebonas P. Ažubalis, prie už Lietuvos laisvę žuvusiems paminklinės lentos padėjes gyvėlių puokštę. Iškilmingos pamaldos pabaigtos Tautos Himnu.

Po pamaldų dalyviai su vėliavomis prie bažnyčios parke padaro bendrą nuotrauką.

Vėliau salėje įvyko bendri atsisveikinimo pietūs, kurių metu, kaip ir Joninių bankete daugelis pasakė savo sveikinimo kalbas. Pietų stalui pajavirinti mindaugėnai buvo atvežę lietuviško Midaus, kurio gavo paragaufi visi pietų dalyviai.

Idomu senovės lietuvių kario įnscentizavimą taip pat sukūrė mindaugėnas ir vykusiai atliko A. surkaitis.

Suvažiavimo proga C.V. pirmininkui VI. Išganaičiui įteiktas VI. Purvio kuopos meniškai paruoštas adresas. Išplatinta s-gos garbės nario Rapolo Skipičio knyga "Nepriklausomai Lietuvai" ir jos išleidimo išlaidoms sumažinti surinkta graži suma aukų.

Ben drai, šis pirmasis Kanados šaulių kuopų suvažiavimas paliko gražų ir malonų įspūdį, kas kiekvienam dalyviui duos neabe-
mu ir naudos.

Toronto Vlado Putvio

šaulių kuopos Valdybai ir visiems talkininkams priklauso didelė visu suvažiavimo dalyvių padėka su viltimi, kad ir sekančiais metais s-gos Jubiliejinių metais būtų suruoštas sekantis panašus suvažiavimas.

J. Šiaučiuolis.

L.Š.S.T. CENTRO VALDYBOS PIRM. VL. IŠGANAČIO KALBA TORONTE

Kaip šaulių s-gos pirmininkas sveikinu ir linkiu Kanados šaulių suvažiavimui sėkmės ir sėkmingai ateityje puoselėti tėvynės meilę bei tautinį valstybinį samoningumą tautiečių tarpe.

Šauliai t remtyje yra Nepriklausomos Lietuvos šaulių Sąjungos įpėdiniai.

Ši sąjunga garbingai ir sėkmingai veikė Lietuvoje nepriklausomybės laikais. Pats faktas priklausyti šiai sąjungai yra didelė garbė. Bet nepamirškime, kad drauge tautai yra ir didelė atsakomybė. Nes kaip kiekvienas žmogus, taip ir kiekvienos organizacijos ir, pasakyčiau, kad ir kiekvienos tautos tikroji vertė pasireiškia tik didelei nelaimėi ištikus. Tik tuomet neginčijamai paaiškėja,

kuo ji ištikrų yra; kietas plienas, ar gabals molio, kurį kiekvienas gali minkyti, kaip jis nori. Lietuvių tauta dabar yra kaip tik tokioje didžiulėje nelaimėje, ir tikroji jos vertė mūsų šaulių ir visu lietuvių tikroji vertė turės pasireikšti kaip tik šios didžiosios nelaimės metu.

Nepriklausomoje Lietuvoje šaulių s-ga buvo pasirinkusi sau obalsi "Nepriklausomai Lietuvai". Tas pats obalsis, tie patys tikslai, tik esamos sąlygos nevisados tos pačios priemonės, yra mūsų paveldėti ir dabarties tremtyje.

Šaulių s-gai ypatingai rūpėjo ir rūpės tėvų žemės ir savo nepriklausomos valstybės meilės skiepimas jaunose priaugnčiose kartose širdyse. Drauge rūpėjo ir rūpės grūdinimas mūsų jaunosios kartos būsimai kovai ir darbui akurkti nepriklausomą Lietuvą.

Šaulių s-ga yra iš tų, kurios stovi prie pat tautos širdies. Čia nereikalingi išgi išvedžiojimai, įrodinėjimai. Kleko plaka lietuviška širdis, tas atjaus, kad iš tiesų taip yra.

Kas tokios širdies neturi, tas nemylės mūsų šaulių s-gos, ir nieko jam neįrodys. Išėjimoje esant stoti į šaulių s-gą yra pareiga kiekvieno sąmoningo lietuivio, o ypatingai jauno. Šaulių s-ga yra tavo šeima. Stenkis, kad ji stovėtų aukštai.

Baigdamas linkiu, kad šis šventė sustiprintu jėgas sėkmingai tęsti savo patriotinę veiklą ir pasiryžimą dirbti tėvynei.

DĖL SIUNTINIŲ Į VIETNAMĄ

Daugelis iš mūsų, kurių vaikai ar artimi giminaičiai kariauja Vietname, siunčiame siuntinėlį, bet oro paštu jie brangiai atsieia, o paprasta tvarka trunka kely 6-8 savaites.

Šiemet yra išleistas specialus potvarkis, kad kariamajam Vietnamui iki 5 svarų siuntinukai, užrašius ant jų SAM, yra persiunčiami oro paštu per 5-7 dienas, o mokestis imamas, kaip už paprastus siuntinukus. Jeigu virš 5 svarų, tai reikia užrašyti PAL, tada eina, taip pat oro paštu, bet kely kartais užtrunka iki 15 dienų, nes apmokėtiems oro paštu tarifu siuntiniams yra duodama pirmenybė. S.P.

NAUJŲ PREKIŲ IR GERESNIŲ PATARNAVIMŲ TEIKIA lietuviams gerai pažįstamas Montrealio verslininkas Ch. Kaufmanas, kurio krautuve yra 4115 St. Lawrence Blvd. Patariamą užteiti ir isitinkinti Woollens & Textiles medžiagų bei jos išdirbinių ko-
kybe ir kaina.

A. A.

JUOZUI MANSTAVIČIUI

mirus, Jo miela žmona Elena, dukra ir sūnus nuoširdžiausiai užjaučiame.

Inž. Jurgis Preikšaitis su šeima.

DIDŽIAI GERBIAMAM VISUOMENĖS VEIKĖJUI
AUGUSTUI FRENZELIUI

mirus, jo žmona Flzbieta ir dukra Gaile su šeima nuoširdžiai užjaučiame

E. ir J. Kardeliai.

KATALIKŲ-KOMUNISTŲ
DIALOGAS

Elta-Press, Romoj italų kalba leidžiamas biuletinis, šalia apie 40 įvairių žinių apie Lietuvą ir lietuvių išeiviją, paskelbė stambų straipsnį apie vykstantį "dialogą" tarp katalikų bažnyčios ir komunistų Lietuvoje. Ypač plačiai "atsifruoti" Adriano Guerra, Italijos komunistų dienraščio bendradarbio straipsniai-reportažai, kuriuos įsiai parašė prieš kiek laiko pavišę Lietuvos ir vilniškių "dialogo" dalyvių "priinformuotas".

Straipsnyje atskleidžiama, kas iš Vilniaus tame "dialoge" dalyvauja. Būtent, Justas Rugienius (komisaras kulto reikalams tvarkyti), Vladas Niunka ("Komunisto" redaktorius ir "vaticanologas") ir jų neviešas delegatas Romoj, Edvardas Juozėnas (adresas Romoj: Via Gregorio VII, nr. 221). Pirmajam biuletinio puslapyje parodytos ir jų visu fotografijos šalia mon-

tažo, simbolizuojančio religijos padėtį, esančią šalia neva vykstančio "dialogo". (E.) RUSINIMO MOKYKLOS LIETUVOJE

Iš kelių dešimčių Lietuvoje dabar esančių specialiųjų mokyklų, dvidešimt trijose mokyklose vyksta rusų kalba. Trylikos tokių rusams pritaikytų mokyklų - technikumų yra Vilniuje, po du Kaune ir Klaipėdoje, po vieną Šiauliuose ir Panevėžyje, kiti mažesnėse vietovėse.

Technikumuose rengiami specialistai aukštojo mokslo nereikalaujančioms pareigoms imonėse bei imonių administracijose. Visuose didesniuose miestuose yra ir atitinkamas kiekis bendrojo lavinimo mokyklų, kuriose dėstymas vyksta rusų kalba. Mokymas su tvarkytas taip, kad kolonistams būtų galima išsiversti ir neišmokus "čia-buvių" kalbos. (Elta)

PARDUODAMA

Jau išėjo iš spaudos Jono Šiaurės idomi knyga,

"APOCALIPSE"

20 - jo amžiaus raida. Nuostabus įvykis. Romos katalikų bažnyčios reformos apocalipsės šviesoje. Perskaitykite ir apsvastykite. Reikalaukite pas visus lietuviškų knygų platintojus arba pas leidėją šiuo adresu:

Jonas Burčikas

2272 Lavalle, Ville Jacques Cartier, P.Q. Canada.

JOE'S BUTCHER & GROCERY
J. LAURINAITIS

ALUS, MINKSTI GĖRIMAI IR VISOKI MAISTO PRODUKTAI. PRITYRES SVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ LIETUVISKAM SKONIUI DEŠRŲ GAMINTOJAS. PRISTATYMAS GREITAS IR SAZINGAS NAMUS, SALES VISOSE Miesto DALYSE.

1918 Frontenac Street, Montreal, TEL. 524-0209 /Prie pat požeminio-METRO stoties/.

HIGHLAND AUTO BODY

Calex Gas Bar

DIRBTUVE - GARAZAS

- Atliekami visu rusų isores darbai ir dažymas
- Mechaniniai darbai
- Gazolinas alyva ir kiti patarnavimai

611b Lafleur Ave. LASALLE Tel. Buss. 366-7281
Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Joigu keliatės į JAV valstybes, apsigyvenkite amžinai žaliuojančioje ir šiltoje Kalifornijoje. Informacijas teikia ir padeda įsikurti

JOHN KUTRA

1543 - 3rd Street 395-6142
Santa Monica, Calif. 395-3358

LAIKRODININKAS

ANTANAS ŽUKAS
1855 Wellington Street
Tel. WE 2-0644.

TAISAU IR PARDUODU
ŽEMOMIS KAINOMIS
LAIKRODŽIUS IR JUVEJYRUS.

A.B.C.
SIUNTINIŲ
AGENTŪRA

- ABC yra tik viena kompanija Montrealyje, kuri įgaliota priimti siuntinius ir legaliai išrinkti maito mokestį.
- ABC aptarnauja LIETUVIUS klientus Montrealyje, kurių turi pilną pasitenkinimą per praėjusius 13-ka metų.
- ABC turi didelį pasirinkimą įvairių gerybių siuntiniams, kurių yra aukščiausia kokybė - žemiausia kaina!!!
- ABC dabar turi SPECIALIUS maisto produktus siuntiniams:

UŽ ½ KAINOS (50% NUOLAIDA)

100 sv. cukraus \$ 15.50 Šitos kainos įskaitant: produktus,
100 sv. miltų \$ 21.50 maitą, persiuntimo mokestį ir t.t.
100 sv. ryžių \$ 25.00 Jūs nemokėsite nė vieno cento
20 sv. taukų \$ 12.70 daugiau!

Užsikite į ABC dabar ir padarykite užsakymus, tai išvengsite skubėjimo.

ABC patarnavimas - 100% pasitenkinimas!

Johan Tiedman Reg'd
DIRBU VISŲ RŪŠIŲ BALDUS
PAGAL UŽSAKYMUS

1092 Clark Street /prie Dorchester/, Montreal, P.Q.
TEL: 861-3032,
vakare - 254-6898. /Kalbame lietuviškai/.

BALTIC WOODWORK CO.

DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABINAI IR KITI ĮVAIRIOS MEDŽIO DIRBINIAI.

K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q. Tel. DO 6-3884.

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd

SAV. G. DESROCHERS

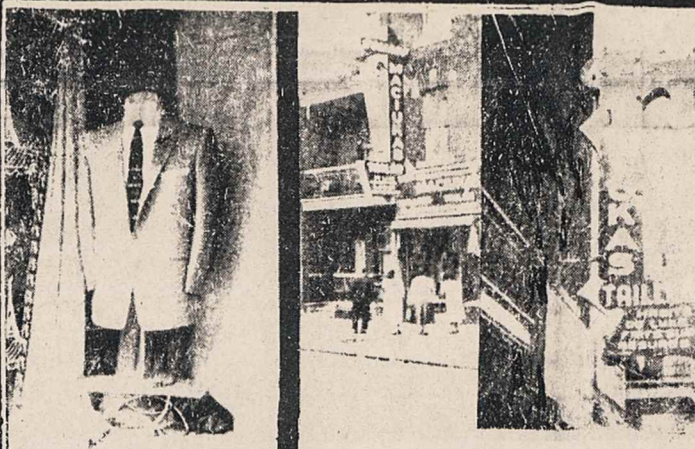
Taisau ir dažau lengvas mašinas
7717 GEORGE LASALLE, QUE.
(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos“ redakciją)
Tel.: garažo 368-0500
namų 368-4203

Naujų: 366-7818
Naudotų: 366-5691

LaSalle Automobile Inc.

PRES M.L. DAIGNEAULT, 7635 BOUL. LASALLE, LA SALLE

79 ir 81 St. Zotique Street E.,
Montreal. Tel. CR 7-0051.

Telefonas 768-6679

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH Ave., VERDUN, MONTREAL.

Universal Cleaners & Tailors

- Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius.
- Siuvu naujus pagal užsakymus vyriškus paltus, kostiumus ir kelnės.
- Aukštos kokybės medžiagos.

239 FOURTH AVENUE B. KIRSTUKAS
(at Wellington St.) Tel. 769-2941

Tel. 525-8971

Tony's Photo Studio

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
IVAIRIOS PROGOS

1920 Frontenac St. Montreal, P.Q. T. Laurinaitis

ME 7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117-6th Avenue, Lachine.

BELLAZZI - LAMY, INC.

DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. Ville Lasale.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

SIUNTINIAI LIETUVON
KAUFMAN'S WOOLLENS & TEXTILES

WHOLESALE & RETAIL

4115 ST. LAWRENCE BLVD. MONTREAL, QUE.

TEL. VI-2-5319.

IŠ ČIA PASIUSITE SIUNTINIUS SAVO GIMINĖMS PILNAI GARANTUOTOMIS

URMO KAINOMIS
30% 40% ŽEMIAU RINKOS KAINOS

- TURIME GERIAUSIOS ANGLIŠKOS VILNONĖS MEDŽIAGOS VYRIŠKIEMS IR MOTERIŠKIEMS KOSTIUMAMS, PALTAMS, SUKNELEMS IR ŠILKINĖS - Brocade & Dainty MEDŽIAGOS.
 - DIDŽIAUSI PASIRINKIMĄ KAŠMIRO, NAILONINIŲ IR ŠILKINIŲ SKARELIŲ SVEDERIŲ IR VISA KITA ŠEIMOS REIKALAMS.
 - TAIP PAT PRIMAME UŽSAKYMUS VYRIŠKIEMS KOSTIUMAMS - Made to measure - IŠ GERIAUSIŲ ANGLIŠKŲ MEDŽIAGŲ. KAINA \$54.00 ir extra kelnės \$13.50.
- SAVININKAS CH. KAUFMANAS, buvęs audinių fabriko "Litex" vedėjas Kaune - Luisval kalba lietuviškai.

TORONTO

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAJE TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKAME
5% už depozitus
5½% už šėrus

DUODAME
mortgicūs iš 7%
asm. paskolas iš 7%
MILIJONŲ DOLERIŲ.

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIŲS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVŲ BE apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenęs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

ILGIAU LAUKSITE, ILGIAU KENTĖSITE. TIE, KURIE TIKRAI NORITE PALENGVĖJIMO. TUČTUOJAU - MINUTĖMIS GERIAU JAUSTIS.

Imkite DIANA DROPS - lašus ir tuomet palengvinsite stiprų kosėjimą slogoje, krūtinės peršalime, šalčio krėtime, karščiagėje, skausmus sąnariuose bei visame kūne, gerklės skausmus, užkimimą, bauriam čiaudėjimui, nosies negalavime, asmeje, bronchite, Dėl palengvėjimo ir laisvesnio kvėpavimo. Niekas neveikia taip — kaip DIANA DROPS - tikrai greitai veikiantis pasėkmės. Kainuoja \$2.00 butelis mūsų vaistinėje.

ROXODIUM mediciniškas skystis įtrinant greitai pagerėjimui artrozui, reumatizmui, mialgijai, nugaros skausmams, išsišalintiems skausmams, uždegimams, skausmų pečiui, rankose, alkūnėse, riešuose, skausmingiems nelankstiesiems pirštų sąnariams, skausmų kojų riešuose, keliuose, krūtinės persišaldyme, neuralgijose — galvos skausmams, aplinkinio ausies skausmams, veido ar sprando skaudėjimams, nuo sužeidimų, nudrėskimų, išnėrimo ir patėsimo mazgotų venų blauzdos, galvos ir odos niežėjimo, pilulių, spuogų veide arba visame kūne. Pasėkmės greitos — minutėmis. ROXODIUM nedegina ir neerzina odos. Laikykite atokiau nuo akių.

Kainuoja \$2.00 butelis

LUSCOE PRODUCTS LIMITED

559 Bathurst Street, Toronto 4, Canada.

SVEIKATOS KLINIKA — Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir garų vonios. Gydome ūminius ir lėtinius psichologinius sutrikimus. B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvalles Ave., Toronto Tel. LE 3-8008

Reportažas iš Toronto

PASIKALBĖJIMAS METRO TRAUKINYJE

Abu vyrai stebisi tokia keista, neregėta kompanija. Vagone esą ir aplink juos sėdi keleiviai pernešdami susidomėjimą žemėnau traukiniu. Jie atidžiai stebi atsiveriamų durų veikimą, jie mėgina sėdynių minkštumą, jie skaito šalia durų ir palubėje esančius skelbimus. Iš jų kalbų išsireiškimų ir komentarų pagaliau paaiškėja, kad ir greito susisiekimo konferenciją Toronto, iš visų pasviečių yra suvažiavę 250 atstovų. Šia proga jie laikinai apleidžia konferencijos posėdžius ir atėjo išbandyti pastatytą viena iš tobuliausių greito susisiekimo sistemų — žemėnau traukinį.

Vašingtono atstovas sako, kad torontieškas esą toks geras, jog jam gali prilygti tik Stocicholmo žemėnau traukinys, apie kurį jau eilę metų jis turi susidaryti geriausią nuomonę. New Yorkietis patvirtina, kad šis traukinys esąs vienas iš geriausių šiaurės Amerikos kontinente. Ir čia pat sėdintis švedas su jais pilnai sutinka. Jaunas skandinavas, esąs charakteringų žargonu dar pridėjo, kad statant šį žemėnau traukinį, matyti buvo rūpintis ne vien keleivių pervežimu, bet ir patogumu. Negrė moteris, Atlanta miesto atstovė, gėrėsi iš žemėnau traukinio ir atvirom vietom einančių traukinių. Kalifornietis skundžiasi, kad jų greitas susisiekimas Los Angeles mieste priklausys nuo

NOTARAS

ANTANAS LIUDŽIUS, B.L. Bendradarbis V.S. Mastis, L.L.D.

Namų, farmų ar bet kurio verslo pirkimo - pardavimo dokumentų sudarymas, mortgicūs, sutartys, testamentai ir visi kiti teisiniai reikalai.

408 RONCESVALLES AVE.,

TORONTO

Margio vaistinės II aukštas. Tel: Istaigos LE 7-1708, Namų CR 9-6166.

balsuotojų aprobavimo. O detroitietis aiškina, kad pas juos visai neįmanoma apie tai galvoti turint automobilių fabrikus. Tik čikagiškė atstovė stebisi, kaip gerai išsilaikiusioms nesupiaustytoms sėdynėms. Pas juos Čikagoje tas neįmanoma dėl vandalizmo. Dar kas vyresnio amžiaus moteriškai patinka, tai minkštas uolius išplanavimas. Visai ne toks kaip Čikagoje, viena už kitos, autobusų forma.

Šis išsireiškimas sudomina jaunesnįjį, vieną iš nematytai keleiviais besidominčių vyrų. Prašėkės lietuviškai, jis sako savo bendrakeleiviui, kad liepos mėn. važiuojas į Čikagojį įvykstančią tautinių šokių šventę. Ten jis būtinai pabandys pavažinėti greitojo susisiekimo traukiniais. Žinoma, jaunajam vyrui svarbiausiu akstiniu esanti pati šventė ir suvažiavimo balius, i kurį suvažiuos nemažai lietuviško jaunimo. Kiek jam tekę girdėti, atskiros tautinių šokių grupės atvyksta net iš Pietų Amerikos. O visą tą šventę vainikuosianti specialiai

Žiūrintis iš dešinės matome: dr. H. Nagys, R. Marlijošius, kompoz. Rinkūnas, kompoz. Žigaitis, sol. Kanaiva, dirigentas S. Sondeckis, muz. P. Tamošaitis, ir ansamblio dalyviai.

Foto Tony's Studio - Laurinaičio.

Geriausieji pailsės per savo atostogas

lietuviškoje JANSONŲ vasarvietės CAPE COD viloje

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass., 02655 USA Tel. (Area 617) 428-8425.

- Vila AUDRONĖ yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erlyvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės atviros jūros paplūdimys (vos 7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Atidaro vasarą nuo birželio 22 d. iki rugsėjo 15 dienos. ir jau dabar priima užsakytus.

Kreiptis: Dr. E. Jansonas, 15 Roseale St., Boston, Mass., 02124, USA. Tel. 288-5999, o po birželio 18 d. tiesiai į vilą AUDRONĖ — Cape Cod Mass., Marija Jansonas.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią CAPE COD žuvalynuose paskendusių lietuvišką pajūrio vasarvietę.

iš Šveicarijos iškviesta pranešėja, pasižymėjusi aktorė Eretaitė. To mūsų gerojo bičiulio, mokslo žmogaus Ereto, Lietuvoje gimusi ir augusi dukra.

Vyresnysis keleivis, stebėjęs požeminį traukinį studijuojančius svečius lyg kuo pažadintas, atsigrižta į jauną bendraketelį. Tuo pačiu jis prisipažįsta, kad Eretaitės vardas gražina jam senus prisiminimus. Nors tai buvo vargingi nedatekliai laikai, bet dabar, žiūrint iš šio pertekliaus, jie atrodo sentimentaliai idomiūs. Tuo labiau su anų metų nuotykiu, nuotykiu, kuriuos jis pergyvenęs pilniausiam savo amžiaus brandume. Svarbiausia, kad šiuo metu galime pasidžiaugti tokiais gražiais vaisiais, kaip tasai, kad gabioji aktorė, būdama net ne lietuvių, dalyvauja mūsų šventėje.

Žiūrintis iš laiko perspektyvos vis dėlto tenka pripažinti anuometinę Balfio aiškiaregystę. Šioji šalpos organizacija, nepajėgdama mus visus nukurčius tremtinius apirpinti tuomet populiariu žaliu kelnėm, suskato ir išleido Eretaitę į vaidybos mokslus. Balfas tarsis ateitį pramatęs tėvas, didesnį dėmesį, daugiau meilės ir globos skyrė savo podukrai. Tiesą pasakius, ir tuomet buvo aišku, kad kiaurom kelnėm ir be batų vaikščiojant tikrasis sūnus, atvykęs į šį kraštą per 20 metų iškiles ir pasigėrėtiną aukštumą, nebeįvertins parodytos tėvo geradarystės. S. Tranco.

Šie vokai ir atvirlaiškiai parodo, kad lapkričio 2-3 dienomis, bus antspaudojami specialiu parodos antspaudu "III Baltijos valstybių herbų spalvos: auksinė ir juoda. Taip pat antspaudinti tuo pačiu piešiniu atvirlaiškiai. Tai vienas iš meniškiausių vokų, išėjusių šiais jubiliejiniais metais įvairiose šalyse.

Šie vokai ir atvirlaiškiai parodo, kad lapkričio 2-3 dienomis, bus antspaudojami specialiu parodos antspaudu "III Baltijos valstybių herbų spalvos: auksinė ir juoda. Taip pat antspaudinti tuo pačiu piešiniu atvirlaiškiai. Tai vienas iš meniškiausių vokų, išėjusių šiais jubiliejiniais metais įvairiose šalyse.

NAUJA INICIATYVA Toronto klubo narių prieš porą metų iškelta mintis organizuoti Pasaulio lietuvių filatelistų sąjungą, kuri apjungtų visų pasaulio lietuvių filatelistų klubus bei draugijas, atradę atgarsio Čikagos filatelistų draugijos "Lietuva" narių susirinkime, kuri šiai minčiai pilnai pritarė.

vus pasitarti dėl virš minėtos s-gos įsteigimo. Mūsų klubą atstovauti yra prašytas V. Matulaitis. Jei kas daugiau iš filatelistų vyktų į Čikagą, prašome tenai skambinti E. Petrauskui tel. GR-68459 arba Ign. Sakalui tel. GR-64095, kurie tuo reikalu suteiks reikalingas informacijas. Vyčių salės tel. VI-79495. Toj pačioj salėje liepos 6 d. nuo 10 val. iki 2 val. bus pašto ženklų varžybos.

JUBILIEJINIAI VOKAI jau išėjo iš spaudos. Piešinys, darytas dail. A. Domciaus, labai gražiai vaizduoja tris žirgus su raiteliais besiveržiančius į laisvę ir trijų Baltijos valstybių herbų spalvos: auksinė ir juoda. Taip pat antspaudinti tuo pačiu piešiniu atvirlaiškiai. Tai vienas iš meniškiausių vokų, išėjusių šiais jubiliejiniais metais įvairiose šalyse.

Šie vokai ir atvirlaiškiai parodo, kad lapkričio 2-3 dienomis, bus antspaudojami specialiu parodos antspaudu "III Baltijos valstybių herbų spalvos: auksinė ir juoda. Taip pat antspaudinti tuo pačiu piešiniu atvirlaiškiai. Tai vienas iš meniškiausių vokų, išėjusių šiais jubiliejiniais metais įvairiose šalyse.

Vokų ir atvirlaiškių kaina yra po 10 centų, tačiau kurie nori kad vokas būtų adresuotas ir parodos metu antspauduotas, dar pridėda 5 c. už pašto ženklą. Užsakymus daryti pas klubo sekretorių: Rev. B. Jurkšas, P. O. Box 127, Toronto 19, Ont. Canada. Imant 100 ar daugiau vokų bus duodama nuolaida. Mokėti pinigais, money orderiu, pašto perlaide arba nevertotais Kanados pašto ženklais.

Labai prašome visų klubo narių šiuos vokus uoliai platinti, nes tai vienintelės pajamos rengiamos parodos išlaidoms padengti.

Votre CROIX-ROUGE EST TOUJOURS A L'OEUVRE

SAULT ST. MARIE. ONT.

BAIS. OJO BIRŽELIO

MINĖJ MĄ

ap. valdyba surengė kartu su latviais ir estais gaudama šiam įvykiui paminėti ištisą valandą vietinėje CJIC radijo stotyje. Lietuvių pranešėja Danutė Poskutė labai gražiai anglų ir lietuvių kalba apibūdino tuos žiaurus S. Sąjungos nusikaltimus Lietuvoj. Programa buvo pajavirinama lietuviškų plokštelių rinktine muzika.

ŠALPOS REIKALAI

Vieną gražią praejusios savaitės pavakare mūsų kolonijos kapelionas kun. A. Sabas ir šios korespondencijos autorius buvo užkviesti vakarienės pas tautiečius Jadvygą ir Martyną Pareigius.

Apžiūrėję gražų p.p. Pareigių daržą ir nustebinti gražiomis šeiminingų vaisėmis svečiai praleido porą valandėlių kalbėdamiesi apie mūsų kolonijoje esantį Šalpos Fondą ir apie tai, kaip ir kam šiame fonde esantieji pinigai turėtų būti naudojami. Tautietė Jadvyga Pareigienė, kuri yra ap. v-bos narė šalpos reikalams, pasakė, kad šiais metais mūsų mieste šalpos reikalams iš turimo fondo yra išleista tik apie \$20.-, o fonde turima \$300.-

Svečiai, pasinaudoję gera proga, davė daug pasiūlymų, kaip tuos surinktus šalpai pinigus galima panaudoti. Esą, galima paremti vysk. J. Matulaičio vardo senelių namus: Hamiltono "Gyvatarių" vyksantį Europos lietuviškas gimnazijas Vokietijoje ir Italijoje ir t.t. Tačiau visi patarimai ir sugestijos atsimušą paskutinio tautiečių susirinkimo rezoliuciją, kad šalpos fondo pinigai turi pasilikti tik mūsų mieste ir vietiniam tautiečiams sušelpiti. Tautietė J. Pareigienė, svečiams pritaranti, pritarė, kad artimiausiam susirinkime busias vėl iškeltas šalpos pinigų už mūsų kolonijos ribų panaudojimo klausimas. Ta pačia proga pakalbėta ir apie kitus šalpos reikalams pinigų telkimo projektus, o tai būtų gegužinė su loterija ar šokių vakaras, kur tautietė J. Pareigienė savo pagalbą pažadėjo ir abu svečiai. Baigiant ir atvirai kalbant apie šalpos reikalus mūsų mieste, tai čia turime tik vieną šelptiną tautietį ligonį esantį miesto senelių prieglaudoje.

La CROIX-ROUGE c'est vous c'est moi c'est nous tous

HAMILTONO

"GYVATARUI"

ap. valdybos išdinininkas Vincas Žurauskas labai sėkmingai vykdė rinkliavą kelionei į Prancūziją paremti. Dosniausias pasirodė tautietis V. Miniauskas, paaukojęs \$20. Dar rinkliavai neprasidėjus mūsų iškylusis rangovas V. Staškūnas pats pirmas tiesiai į Hamiltoną pasiuntė "Gyvatarių" šimtinę.

o Marija Švilpienė jau antra savaitė serga ir guli ligoninėje.

JONO MEŠKO

KL. Fondo nario gimtadienio proga šaunus pobūvis įvyko tautiečių P. J. Gasperų namuose. Pobūvyje dalyvavo pora dešimčių svečių. Solenizantas gavo daug vertingų dovanų. Gyvenk ir džiaukis gyvenimu dar 50-tus!

ĮVYKIAI "ALGOMA"

FABRIKE

Sunkiu trumpoje korespondencijoje aprašyti, kas šios savaitės pradžioje vyko šioje darbovietėje. "Algomoje" buvo prasiždėjęs nelegalus ir unijos neremiamas 150 darbininkų streikas. Kiti fabriko darbininkai visai nekreipė dėmesio į "piketuotojus" su plakatais raginančius taip pat streikuoti. Po triukšmingo plieno unijos darbininkų susirinkimo "piketavimas" vėl atsinaujino, o fabriko vadovybė gavo iš Ontario vyriausio teismo įsakymą "piketetuotojams" išsiskirstyti. Tačiau iš kažkur atsirado vartų keturių fabriko partijų minios įpykusių darbininkų, kurie užblokavo visus fabriko įėjimus. Skaičiuojama, kad tų sąmokslininkų buvo 800-1000 žmonių ir to pilnai užteko visam darbui fabrike sustabdyti. Nepaėjus pilnai 24 valandos ir fabrikui gesinant pečius ir stabdant visas operacijas galų gale tarpe fabriko ir streikininkų pasiekta susitarimas. Be fabriko padarytų nuostolių daugeliui automobilių ir net vienam autobusui išmušti langai ir nemažiau 6 žmonės paguldyti ligoninėje. Kor.

IDEALI MOTERIS

Lozanos (Šveicarijoje) universiteto studentų tarpe buvo paleista anketa klausimu: kaip turi atrodyti ideali moteris? Daugumos nuomonė buvo tokia: Ji turi turėti australietės krūtis, airės odos spalvą, kinietės žingsnį, ispanės eisną, švedės kojas, šveicarės rankas, italės plaukus, taidandietės kaklą, egiptietės akis, argentinietės pečius, graikės nosį, japonės juoką, amerikietės dantis, vietietės balsą, prancūzės bendrą išvaizdą. Be to, ji turi mokėti virti taip, kaip prancūzė, palaikyti švarą taip kaip vokiečių, būti šalti, kaip rytietė moteris, ir vilkėti, kaip amerikietė.

J. Kr.

SUDBURY

SĖKMINGA GEGUŽINĖ

Vasaros sezonui prasi-dėjus, tautiečiai nors trumpai valandėlei veržiasi iš dulkino ir padūmavusio miesto. LB valdyba ir "Geležinis Vilkas" medžiotojų ir žvejotojų klubas bendromis jėgomis, sezono atidarymui, surengė pirmąją gegužinę. Prie gražių "French River" pakrančių, plačiašakėmis ir skarotomis pušimis apaugusioje Petro Jutelio "Baravyko" vasarvietėje dauguma kolonijos lietuvių ir svečių bendrai linksmai praleido sekmadienio popietę. Lietuviškos dainos, lietuviškų plokštelių muzika, mąudymasis ramiam krikščoliniam vandenijei, vaisės, pasidalinimas mintimis nors trumpai atpalaidavo nuo darbo miesto aplinkoje nuvargintus nervus, o gamtos vaizdas ir kaimyniški pasikalbėjimai nors mintimis nuvedė į okupuotąją tėvynę ir jos grožio prisiminimus.

Buvo pasveikinti Jonai, Antanai, Vladi, Petrai ir Povilai, kaip šio mėnesio varduvininkai. Ypatingai nuosirdžiai pasveikintas vasarvietės šeimininkas Petras Jutelis, kuris jau per eilę metų savo gražią vasarvietę leidžia naudoti bendruomeniniam reikalui. Po triukšmingo plieno unijos darbininkų susirinkimo "piketavimas" vėl atsinaujino, o fabriko vadovybė gavo iš Ontario vyriausio teismo įsakymą "piketetuotojams" išsiskirstyti. Tačiau iš kažkur atsirado vartų keturių fabriko partijų minios įpykusių darbininkų, kurie užblokavo visus fabriko įėjimus. Skaičiuojama, kad tų sąmokslininkų buvo 800-1000 žmonių ir to pilnai užteko visam darbui fabrike sustabdyti. Nepaėjus pilnai 24 valandos ir fabrikui gesinant pečius ir stabdant visas operacijas galų gale tarpe fabriko ir streikininkų pasiekta susitarimas. Be fabriko padarytų nuostolių daugeliui automobilių ir net vienam autobusui išmušti langai ir nemažiau 6 žmonės paguldyti ligoninėje. Kor.

● J. Bataitis, nuosirdus ir energingas bendruomenės veikėjas, neatsargaus mašinos vairuotojo sužeistas ilgesnį laiką gydydamas Montrealo ligoninėje, dabar pilnai pasveikęs grįžo į Sudburį, pradėjo dirbti INCO darbovietėje ir vėl energingai įsijungė į bendruomeninį gyvenimą.

● Šiais metais laukiamos 2-3 metų mūsų jaunimo vestuvės, o 1969 metų ankstų pavasarį, o gal ir žiemą, tautiečiai laukia vestuvių bendruomenės gerai žinomo tauraus lietuvių.

J. Kr.

PAIEŠKIJIMAS

Paieška Algirda Karoli Satkevičienės, gimusios 1925.1.21 Lietuvoje, Telšiu mieste. Iki 1943 metų gyveno Kaune. Prašau atsiliepti arba kas žino ji ar jo likimą, pranešti šiuo adresu: P.O. Box 389, Wawa, Ont.

HAMILTON

Geriausie taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių Kredito Kooperatyve "TALKA"
21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Darbo valandos:
Pirm. 9.30—5 v.p.p.
Antr. 9.30—5 v.p.p.
Treč. 9.30—5 v.p.p.
Ketv. 9.30—5 v.p.p.
Penkt. 9.30—5 v.p.p.

(Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

Angštis nuodėmėms už indėlius
Priešinos skolintis sąlygos
Nemokamas CUNA gyvybės ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas
Užtikrintas indėlių saugumas
Malonus lietuviškas patarnavimas

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave, Tėvų pranciškonų parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

IŠLEISKIM "GYVATARĄ" Į EUROPA

Kelionė, kuriai "Gyvatara" stropiai ruošiasi, nėra grupės turistinis pasivažinėjimas, bet Kanados etninių grupių komisijos išrinkta ir Otavos patvirtinta, kartu su Quebeco prancūzų šokėjų trupe atstovauti Kanadą Tarptautiniam Draugiškumo Festivaly Prancūzijoje. Šio išvykimo tikslas yra labai mums svarbus, nes tarp festivalyje dalyvaujančių valstybių, bus atžymėti ir lietuviai, kur Lietuvos vardas seniai nebuvo minimas laisvų tautų tarpe.

20 žmonių kelionė kainuos apie 6000 dol. Kanados valdžia tam reikalui pinigų neskiria. Patys šokėjai yra moksleiviai, studentai dar sau pinigų neužsidirba. Vadovė p-nia Brechmanienė dirba įstaigoje ir negaus atlyginimo už nedirbtą laiką. Tai jau matom, kad be mūsų prisidėjimo ta kelionė nebus pakeliama.

Hamiltono Bend. Valdybos sudarytas komitetas ėmėsi darbo rinkdamas pinigus, bet tas darbas nebus produktyvus, jeigu visuomenė nuo to šalinasis.

Pasitikėkim "Gyvatara". Jis daug kartų mūsų neapvydė atstovaudamas Kanados lietuvių visuomenę kitų tautybių tarpe. Savo šokiais išskirtinai patraukė įvertintųjų dėmesį ir laimėjo pirmąsias vietas Kanados tautinių grupių festivaliuose.

"Gyvatara" šokėjai šokių meistriškai atlieka. Tas atsiekta per didelį rūpestingą darbą ir vadovės Brechmanienės sugebėjimą surinkti-sugrupuoti šokėjus ir įkvėpti jiems įsijautimą į kiekvieno šoko reikšmę. Prie pasisekimo prisideda ir mūsų tautinių rūbų grožis ir įvairumas.

Jeigu nepasisektų surinkti pinigai ir reikėtų atsisakyti kelionės, mes nustotum mums skirtą įvertinimą ir dėl dolerio vertės apviltum už tevyinės ribų gimusių jaunimą, kuris puoselėja mūsų tautinių šokių meną ir atiduoda daug savo brangaus laiko šokių repeticijoms.

Jeigu mes norim, kad būtume kitų įvertinti, reikalingas mūsų susiklausymas ir vienybė, tai veningai supraskim ir šios kelionės tikslą.

V. Narkevičius.

AUKOS TAUTOS FONDUI

Tautos Fondui auکوjo:

A. Pilipavičius \$ 25.00,
J. Valevičius \$ 20.00, A. Povilauskas, E. Apanavičius, P. Sakalas, A. Dirsė,

GEGUŽINĖ-POILSIO POPIETĖ

rengia Šalpos komitetas liepos 7 dieną (ši sekmadienį), A. Padolskio sodyje, prie Paris miesto, kaip graži, rami poilsiui vieta. Čia rasite gryną orą, saulę ar pavėsį, piknikui stalus, pasimaudymui baseiną, laivelį paplaukyti tvenkinyje, vaikams supuokles. Mes parūpinsime lengvų užkandžių; "karštų šunelių", pyragaičių prie kavutės ir pieno bei vaisvandenių. Norintieji galės naudoti savas krosneles kepiniams pasigaminti. Du iš svečių bus laimingi burtų keliu laimėję radio aparatą ir patefoną.

Kviečiame visus palikti namuose rūpesčius ir vargus, dūminį orą ir ketletą valandų pasilsėti, pasimatyti su draugais bei pažįstamais tikrai grynai ore. Pasilsėję dviasdešimt ir fiziškai būsimie daugtvertesni ir sveikesni ryt dienos darbu.

Įvažiavimas-tik vienas doleris mašinai.

Kelias: Iš Hamiltono važiuojantiems 2-ju keliu niekur nesukti, važiuoti tiesiai ir tiesiai iki pat galo kelio ir 5-ji kelią, kelio baigmėje pasukti į kairę ir jau už ketvirčio mylios bus sodyba. 2-jo ir 5-jo kelio sankryžoje dabar yra trafiko šviesos. Nuo šviesos iki sodybos tik dvi mylios. Nuo šviesų 2-jo kelio važiuotojams toliau tęsti tiesiai. 5-jo kelio važiuotojams rytų kryptimi, prie minėtų šviesų, sukti į kairę, vakarų kryptimi - į dešinę pusę. Nenorintiems važiuoti per Brandford miestą, iš 2-jo kelio pasukti į 403-čią, dešinę. Pirmas užrašas kelyje sako: Brandford by pass" ir už mylios kitas užrašas - West London-į čia ir sukti. 403 kelias įves tiesiai vėl į antrąjį kelią.

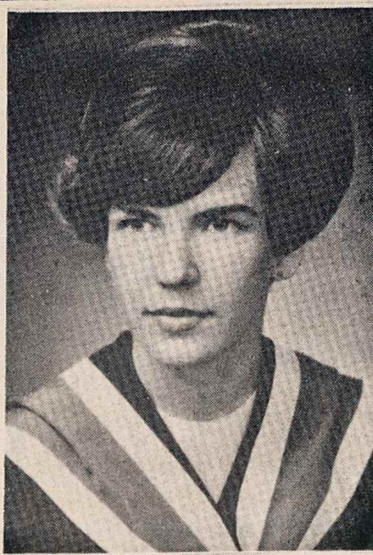
Š. F. Komitetas.

Tri Realty, J. Tadarai ir V. Sakas po \$ 10.00.

Po \$ 5.00 auکوjo: Olimpia Beauty Center, J. Dervaitis, A. Pilipaitis, V. Kybartas, Grigaitis, J. Krikštolaitis, Steiblys, Z. Bolskis, L. Tribinevičius, S. Dalius, M. Jonikas, Ant. Šimkevičius, L. Klevas, K. Kvedaras, M. Meškauskas, V. Antanaitis, B. Steponavičius, B. Gajauskas, A. Mingėla.

Po \$ 3.00 auکوjo: P. Petrauska, Ed. Simon, A. Kaušpėdas, V. Agurkis, P. Bulskis, J. Dubinskas, D. Maksimavičius, J. Žurlys, J. Stanius, S. Urbonavičius, P. Masys ir A. Žurlys.

Laisvės Kovos Metais auکوjo Tautos Fondui.

Nauja Doktorė.

Gegužės 25 dieną Kingstono Queens universitetą pabaigė Dalė-Aleksandra Paulaitytė-Pietak ir gavo medicinos daktarės laipsnį.

Naujoji daktarė gimė Lietuvoje, gimnaziją lankė Hamiltone. Gimnazijoje ir universitete ji visada pirmavo ir gaudavo stipendijas. Medicinos fakultetą baigė aukso medaliu ir taip glaimėjo premijas Edgar Forrester, profesorų skiriamą dovaną pediatrijoje ir Plunkett premiją.

Naujoji daktarė praktiką atlieka Kingstono General ligoninėje. Naujos daktarės tėvai, V. S. Paulaitis ir gyvena toli Hamiltono išdaugias gražiai dukters atsieklmais moksle. K. B.

NAUJA HLN VALDYBA

Birželio 22 d. dalyvaujant rekordiniam skaičiui 823, akcijų, išrinkta nauja LN b-vės valdyba.

Į b-vės pirmininkus kandidatavo senas b-vės pirmininkas Palmeris Jurgis ir V. Leparskas. Išrinktas J. Palmeris, už kurį balsavo 497 akcijos.

Į valdybą buvo išstatyta 19 kandidatų, balsuota už 10; išrinkti ir balsų gavo: P. Pranskevičius 520, J. Šarapnickas 500, A. Kamaitis 489, St. Bakšys 453, P. Vizbaras 407, A. Dirsė 391, P. Sakalas 389, A. Šilinskis 380, P. Savickas 375 ir J. Steiblys 373.

Kandidatais liko ir balsų gavo: V. Bagdonas 369, A. Patamsis 361, J. Kažemėkas 333, P. Kanopa 348, V. Leparskas 303, J. Butkevičius 301, Šulys 286, V. Stabingis 273, J. Karcekas 241.

Į kontrolės komisiją išrinkti: O. Stasiulis 654 b., St. Aušrotienė 584 b., J. Rakauskas 476 balsais.

Kandidatais liko: D. Šiurna 275 b. ir O. Kanevienė 206. Šiais metais į valdybą rinkti kandidatų buvo didelis pasirinkimas. Sėkmės naujai valdybai! J. Š.

III TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS PROGRAMA

Atkelta iš 1 psl. didelis mašinų susigrūdimas ir kol aikštėje pastatoma mašina, praeinama pro bilietų kontrolę ir susirandamos vietos, šventė jau būna prasidėjusi. Todėl prašome nesivėluoti.

Visi šventės bilietai gaunami Marginiuose, 2511 West 69th St.

Visais šios šventės reikalais prašome kreiptis į būstinę (Jaunimo Centre), 5620 South Claremont Avenue, Chicago, Ill. 60629. Telefonas: 737-6512. Ten teikiamos visos informacijos.

III Tautinių Šokių Šventės Komitetas.

Fotografus Vladas Balčas (Balčas) Trečiosios

KANADOS VAKARŲ LIETUVIŲ DIENA

KVLD įvyks rugpjūčio 3-4 dienomis, Vancouverį, sekančia tvarka:

Rugpjūčio mėn. 3 d. 12 val. dieną "John Oliver Secondary School", 530 East 41st Ave., Vancouver, auditorijos prieškambarį bus atidaryta lietuvių Tautodailės ir F. Skrinkio paveikslų paroda.

Tą pačią dieną 2 val. po pietų minėtos mokyklos auditorijoje įvyks KV Lietuvių Dienos atidarymas, iškilmingoji ir meninė dalis.

Meninės dalies programai vesti pakviesta filmų žvaigždė Rūta Kilmonytė, kurios oficialaus sutikimo dar laukiame. Pagrindinę kalbą pasakys KLB Krašto Valdybos pirm. A. Rinkūnas.

Pirmą pagrindinę koncerto dalį išpildys sol. Stasys Baras, akompanuojant profesoriumi Aleksandru Kučionui.

Antrą koncerto dalį išpildys vietos jaunimo Tautinių šokių grupė "Atžalynas" ir dainininkė A. Smidienė iš Edmonton, Alta.

Tą pačią dieną 7 val. vakare hotel "Vancouver" įvyks (semi-formal) balius. Vakariene, pasirodymas (floor show), kurį išpildys A. Smidienė. Šokiams gros geras orkestras.

Sekmadienį, rugpjūčio 4-tą, 1 val. dieną "Holy Name" bažnyčioje iškilmingos pamaldos, kurias atliks Jo Ekscelencija

NIAGAROS PUSIASALIS

ŠVENTINANT LIETUVOS JUBILEJINIŲ METŲ PAMINKLĄ,

pastatytą St. Catharines mieste, prie lietuvių bažnyčios.

Tai įvyko birželio 23 d., sekmadienį, tuojuo po pamaldų. Šventinimo apeigas atliko T. Barnabas Mikalauskas, klebonas. Didesnę kalbą pasakė KL BKrašto valdybos vicep. S. Kairys. Dalyvavo daug žmonių. Buvo padėtas žuvusiem už Lietuvos laisvę vainikas. Sugiedotas Lietuvos himnas. Po to, visi buvo pavaišinti.

Daugelio tautų istorija liudija, kad tautinė mintis yra labai sena, išsiskynusi viduramžiuose ir jos pėdsakų galima užtikti net šventraštij. Ypač yra labai senas tėvynės kultas. Pavyzdžiui, romėnų valstybininkas Katonas, gyvenęs apie 200 metų p. Kristų, jau dėstė, jog tikroji tėvynės meilės prasmė yra Pugna pro patria, arba "pro patria mori", lietuviškai tariant, kautis už tėvynę arba mirti dėl jos.

Tokiu žvilgtelėjimu žilon praeitin, suvokiame, kad tautos herojų, didvyrių ar kankinių pagerbi-

Tautinių Šokių Šventės komiteto pakviestas oficialiuoju šventės fotografu.

Jonas Jasaitis, JAV LB Tarybos narys, vadovaus baliui-banketui Arlington Park Race Track klube. Liepos 6 dieną. Kvietimai prašoma įsigyti iki birželio 29 dienos. Visokia informacija teikiama telefonu: 737-6512, Chicago, Ill. telefonų zonos nr. 312.

vyskupas Brizgys.

Tuoju po pamaldų, 2871 Dewdney Trunk Rd. Port Coquitlam, bus gegužinė gamtoje. Ten turėsime bendrus, mūsų šeiminių, pagamintus pietus, taip pat turėsime meninę programą, bufetą, o mėgėjams šokti gros geras orkestras. Kad svečiai atvykę praleisti atostogas nenuobodžiautų, KV LD komitetas pasistengs programą praplėsti.

Rugpjūčio 2 dieną, penktadienį, rytą, numatytos meškeriojų varžybos ir už sugautą didžiausią žuvį bus skiriama premija. Tą pačią dieną vakare bus žaibo turnyras šachmatininkams, jei atsirastų norinčių sužaisti. Jau dabar susirūšta su spaudos, radio ir televizijos atstovais ir į Lietuvių Dieną bus kviečiami miesto burmistras, valdžios atstovai ir daug vietinių kandidatečių ir kitataučių.

Tautiečiai, atvykę į Lietuvių Dieną, kurie norėtų apsistoti pas lietuvių, prašome kreiptis pas KV LD butų vedėją K. Vanagą, 1066 Harwood St., Apt. 101, Vancouver, B. C. tel. 685-1106.

Kadangi į balių, vietų skaičius turi būti užsąskaitas neveliau kaip 48 val. prieš, tai visus tautiečius norinčius dalyvauti baliuje, prašome užsakyti bilietus neveliau rugpjūčio 1 d. 5 val. vakaro.

KVLD KOMITETAS,

TIK PER ANGLIJĄ...

Pigiau, greičiau ir geriau galima pasiųsti dovanų siuntinius savo artimiesiems Lietuvoje.

Artėjant vasarai, dabar jau pats laikas pagalvoti kokių dovanų siuntinį sudaryti ir pasiųsti savo giminėms.

Žemiau siūlome du specialiai paruoštus, praktiskus ir labai naudingus siuntinius:

VASARINIS 1968 - 1.

Storo, gėlėto nepermatomo nailono medžiaga dėl 4 suknelių, 3½ jardo vilnonės angliskos medžiagos vyriškam kostiumui, 3½ jardo vilnonės angliskos medžiagos moteriškam kostiumui, 1 terelyno bliusutė, 1 vyriški nailoniniai marškiniai, 2 poros vyriškų arba moteriškų geriausios rūšies nailoninių kojinių --- \$75.00.

VASARINIS 1968 - 2.

Pavasariniam arba vasariniam paltui vilnonė medžiaga, 3½ jardo vilnonės angliskos kostiuminės medžiagos, gėlėto nepermatomo nailono medžiaga dėl dviejų suknelių, 1 šilkinė skarelė, 1 vyriški nailoniniai marškiniai, 1 svaras šokoladinių saldinių, 1 vyriškas arba moteriškas nailoninis lietpalis --- \$75.00.

Taip pat į bent kurį siuntinį galima dėdėti žemiau išvardintus dalykus, kurie yra visuomet naudingi ir laukiami Lietuvoje. Vilnonė labai gera skarelė \$4.00, nailoninis italiskas lietpalis \$10.00, vyriški arba moteriški vilnoniai megstukai \$12.00, nailoniniai marškiniai \$7.00, vyriškos arba moteriškos nailoninės labai geros kojinės \$2.00.

BALTIC STORES LTD.,

(Z. JURAS)

421 HACKNEY RD., LONDON, E. 2. ENGLAND. TELEF. SHO 8734.

Su malonumu priimame užsakymus, kuriuos pats siuntėjas pasirenka iš kainoraščio arba užsisako kas Jam patinka. Taip pat, persiunčiame ir Jūsų pačių supirktus siuntinius. Mūsų sąskaitos duoda teisę į Income Tax sumažinimą, jei siuntiniai yra siūjami šeimai.

Atstovai: A. Kusinskis, 167 College St., Apt. 2, Sudbury, Ontario. L. Radzevičius, 530 Windermere Ave., Toronto 9, Ont..

ST. CATHARINES, ONTARIO

BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIMAS

Lietuvos laisvės kovos metais lietuviai, latviai ir estai kartu paminėjo birželio 15 d. miesto rotušėje birželio žiauriuosius trėmimus. Pabaltiečiai gausiai dalyvavo. Minėjimas prasidėjo 11 val. ryto. Visų trijų lietuvių, latvių ir estų vėliavos buvo iškeltos iki pusės stiebo. Prie vėliavų stovėjo visų tautybių mokyklinio amžiaus tautiniais rūbais apsirengusios mergaitės. Minėjimą atidarė ir kalbą pasakė estas George Kahar. Per garsiakalbį nuskambėjus Kanados, Estijos, Latvijos ir Lietuvos himnams, burmistras Mac Chown savo kalboje Pabaltiečiams išreiškė užuojautą dėl Rusijos įvykdytų žiaurių trėmimų ir žudymų. Jis pasinaudojo proga pasidžiaugti pabaltiečių darbštumu, kūrybingumu. Burmistras kvietė ir toliau pabaltiečius aktyviai dalyvauti šio krašto statyboje.

Kalbėjo latvių atstovas

P. Vasarins ir lietuvių Steponas Šetkus. Latvių atstovas kalbėjo iš užrašų ir patiekė skaitlines per birželio 14-15 dienas išstremtus pabaltiečius. Palietė Vakarų pasaulio nesusingaudymą politikoje užbaigus antrąjį pasaulinį karą. Vakariečiai leido rusams pavergti laisvas tautas, jų tarpe ir pabaltiečių tautas.

Už padarytas klaidas Vakarų pasaulis šiandieną turi išsiųsti savo karių į Vietnamą, Korėją ir kitur kovoti, prieš buvusių sąjungininkų rusų kurstomus karus.

Laikraštiniškai minėjimą fotografavo ir aprašė šį liūdną vaizdą vietos spaudoje. Lietuvių, latvių ir estų kalbėtojai padarė plačią apžvalgą.

Per minėjimą buvo da linama anglų kalba brošiūra apie komunistinės Rusijos Pabaltijai okupaciją. Per vietos radiją plačiai buvo transliuojamas birželio sukakties minėjimas. J. Š.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas

Redaktorius Vytautas Bildušas. Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS, 1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA. Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO

KELEIVIS?

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti peikia, bet visi mėgsta skaityti?

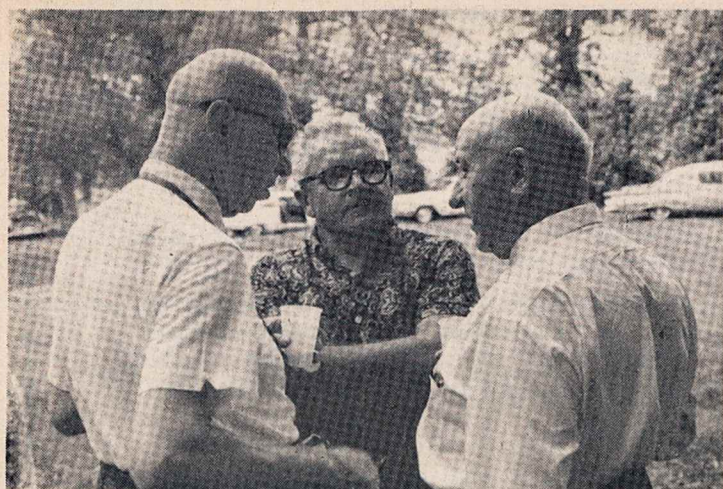
KELEIVY žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti. Teisingomis žiniomis iš visur, jame daug žinių ir iš Kanados, aiškiu ir atviru pasisakymu laikraštis per 65 metus pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

KELEIVY rasite patarimų teisiniais ir kitais klausimais, gražių apsakymų, eilėraščių ir tt. Jis turi ir moterų skyrių.

METINĖ PRENUMERATA KANADOJ IR KITUR TIK \$5.00.

Jau galima gauti 1968 metų kalendorių, kalna \$1.00. Korespondenciją adresuoti: KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127, USA.

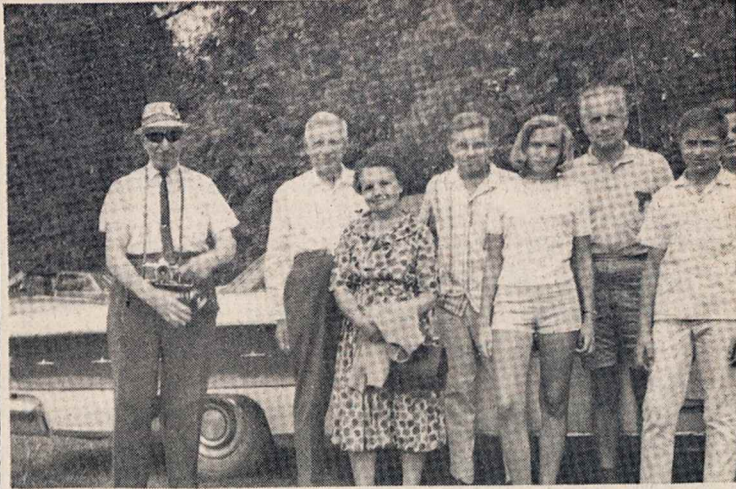

Gegužinėje ir rimtesnėms problemoms, - NL red. J. Kardelis, B. Vėš pirm. L. Girinis - Norveiša ir svečias torontiešis Dr. J. Kaškelis.

Visi būkime Montrealio ir Ottawos GEGUŽINĖJE,

KURI ĮVYKS LIEPOS 7 d., SEKMADIENĮ S K R U I B I O
VASARVIETĖJE, POINTE FORTUNE, P. Q.

NL Spaudos Bendrovė.

Montrealis ir Ottawa sudėtinės gegužinės dalyvių dalis - J. Kardelis, ir pp. V. Bilevičiai - Montrealis, K. Vilčinsko šeimos dalis - Ottawa.

MONTREAL

LIETUVOS MENININKŲ SVEČIAVIMASIS MONTREALYJE

Praeitais savaitgalis, penktą dieną ir šeštadienį praleistas susitikimų ženklo montrealiečių lietuvių su iš Lietuvos atvykusiais menininkais - muzikais, kurie davė koncertą Plateau saleje. Menininkams priimti iniciatyvos ėmėsi Vytauto klubo valdyba pasikviesdama talkon keleto jaunesniųjų net ne klubiečių asmenų, kurie suorganizavo mašiną iš jauno tarpo ir svečius paėmė laivui atvykus. Tikrai gražus jaunimo būrys, nors tai buvo penktadienio rytas - darbo diena, pasitiko svečius uoste ir visus 38 asmenis susitapino savose auto - mašinos ir pasileido miesto ir parodos apžiūrejimui. Montrealiečiai iš anksto samoningai pasiruošė, kad tos dienos laikas iki koncerto būtų produktyviai sunaudotas, kad svečiai būtų supažindinti su Montrealio miestu, o juo labiau su vykstančia "Žmogus ir jo Pasaulis" paroda, Apgailestaujant, kad penktadienis buvo lietingas, šaltas ir prie kurio visiems reikėjo prisiderinti, svečiams nepajuntant vasariškos gamtos malonumo šio kontinento didmiesčioje.

Koncertas buvo skelbtas 8

val. vakaro. Visi svečių priėjimai laiku menininkus atvežė salėn ir koncertas be pavėlavimo pradėtas, kuris tęsėsi iki pusės vienuoliktos valandos. Po koncerto negaištant, visi menininkai nuvežti buvo Vytauto kluban užkandžio, ir ten pat susirinko koncerto dalyvių didžioji dalis, vos sutalpinta klubo salėje. Nors jau buvo vėlybas nakties metas, bet aplinkybės leido praleisti kelias valandas maloniai jaukioje nuotakoje, besikalbant su iš Lietuvos menininkais bei kitais svečiais.

Laivas atgal išplaukė šeštadienio 11 val. Svečius išlydėti susirinko gana daug montrealiečių ir iš kitų atvykusių lietuvių, kurie buvo įleisti į laivą nuo 8 val. ryto. Atsiveikindami svečiai apgailestavo tokia trumpa susitikimo aplinkybe, vildamiesi sekanciu susitikimu su lietuvių Anglijoje, nes grįždami ten turėsią koncertą. Tektų paminėti, kad šio menininkų apsilankymo proga buvo du susitikimai šeimos artimųjų, kurie nebuvo terėje artimesnių ryšių per paskutinią šio amžiaus ketvirtį. Vilniaus konservatorijos styginių instrumentų katedros vedėjas dirigentas Saulius Sondeckis susitiko savo tėvą, kuris gyvena JAV - se ir kanklininkė Irena Balčytė savo brolių, kuris gyvena Kanadoje. Iš viso, nemažai buvo lietuvių atvykusių iš JAV - bių ir Kanados tolimesnių vietovių.

Pr. P.

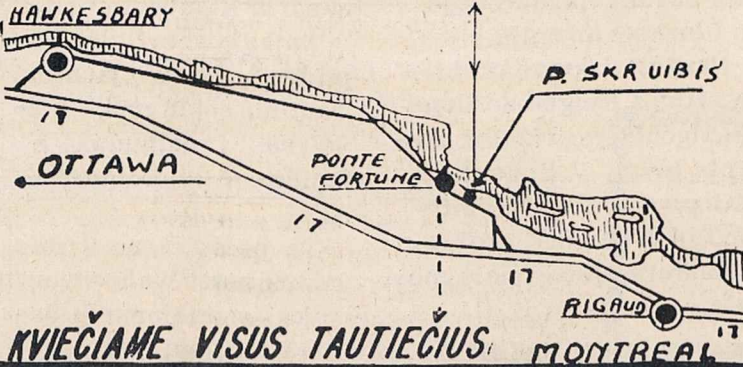
Gegužinėje populiariausia pramoginė dalis - Jėgų mėginimas.

BALTŲ DIENOS REIKALU Brangūs menininkai ir tautiečiai!

KLB Montrealio Seimelio Prezidiumas nori pa - informuoti, kad dabar vystoma idėja padaryti atskirai "Lithuanian Day" - Expo Place of Nations vietoje. Tam, pasitarus visoms trimis tautybėms, jau yra užrezervuota rugsėjo mėn. 7 d. (šeštadienis) tarp 2-4 val. p. p. Bet šios dienos pasisėkimas priklauso nuo jūsų brangūs menininkai ir tautiečiai.

Šia proga maloniai yra kviečiami visi be išimties aktyviai prisidėti prie realizavimo šios Dienos, kuri mums būtų svarbi ne tik, kaip didelis kultūrinis įvykis, bet ir kaip gilios prasmės Pabaltijo tautų laisvės troškimo demonstracija.

Mus aplankę menininkai iš Lietuvos labai gražiai parodė mūsų visos tautos aukštą kultūrinį

KVIEČIAME VISUS TAUTIEČIUS

subrendimą ir kad Lietuva dar gyva. Nors mus skiria platus Atlanto vandenynas, bet jie atvyko čia nes jautė, kad mus visus jungia ta didžioji lietuviškumo prigimtis, kad mūsų visų, ten ir čia, lūpose tas pats lietuviškas žodis, kad mūsų visų širdyse dega laisva Lietuva. Ir kaip tik mus visus sujungia ir mūsų tautos negali padalinti.

Ši baltų diena būtų irgi

didelė demonstracija pasauliui apie šių mažų tautų kultūrinį subrendimą ir proga atitaisyti pabaltijam padarytą skriaudą Expo 67 metu, parodant ir Kanadai, kad Pabaltijo valstybės yra ne kolonijos, bet tautos, vertos laisvės.

Seimelio Prezidiumas.

VASAROS STOVYKLA
"BALTIJOJ"

įvyks liepos mėn. 13-21 d.

EDCO CONSTRUCTION CO. LTD.

- Namų statybą vykdo ištiesomis gatvėmis naujoje LaSalleje.
- Namai - Duplex ir Fourplex - sau ir investavimui.
- Namų kainos neaukštos, labai žemu įmokėjimu - \$ 1000 - galima įsigyti gražius ir vertingus namus.

Skambinti W. Lapenat, tel. 366 - 6237

Adresas: 1465 De Seve Street
Montreal 20, Que., tel. 766-5827

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

MOKA UŽ:

DEPOZITUS 4.4%
ŠERUS 5 1/2%
TERMIN. INDELIUS IKI 7%
Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 bendros šerų ir depozitų sumos.

DUODA PASKOLAS IŠ 9%
įskaitant gyvybės apdraudą iki \$10,000

JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%).

PARDUODAMI "ŽMOGUS IR JO PASAULIS" BILIAI
PAPIGINTOMIS KAINOMIS.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10:30 iki 12:30 val. Darbo dienomis - nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius, Vakara - trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Dieną - penktadieniais nuo 1 iki 6 val. Vakara - pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

Talisman
INTERNATIONAL CLUB
Cocktails - Dancing Nightly

Kviečia visus atsilankyti į Intercontinental klubą, kuris yra 696 St. Catherine Street W., (prieš T. Eaton'o krautuvę).

Kreipkitės asmeniškai pas Joe Stankaitis.

Europietiška muzika ir šokiai kiekvieną naktį - jausitės kaip Bavarijoje.

Juozas Stankaitis
Manager of the C.I.U.
Tel. 861-1507

J. Gražys KAILIŲ SIUVĖJAS

SIUVU IR PARDUODU

Taisau ir Remodeluoju
Vasaros laike saugojimas / Storage /

6396 Bannantyne, Verdun.
PO 7-6183.

AR ŽINOMA, KAD
"NEPRIKLAUSOMOS
LIETUVOS" SPAUSTUVE
spausdina bilietus, pokvietimus, vizitines ir padėkos korteles, įvairius blankus, receptams lapelius, vedybinius pokvietimus, mirties atveju užuotus laiškus, visokių "statmen-tus", vokus su adresais, laikraščius.
Adresas: 7722 George Street,
LaSalle, Montreal, P.Q.
Canada.

Dr. J. ŠEMOGAS 5441 Bannantyne, Verdun

Pirmadienį ir Ketvirtadienį 2 - 4; 7 - 9 pm.
Antradienį 2 - 4 pm.
Penktadienį 2 - 4; 7 - 9 pm.
Trečiadienį 7 - 9 pm.

Tel: 767-3175; namų 366-9582

DANTŲ GYDYTOJAS Dr. J. MALIŠKA

1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel. MU 1-2051

Dr. A. O. JAUGELIENĖ Dantų gydytoja

1410 Guy Street I aukštas
11 - 12 kambarys,
Tel: 932-6662; namų 737-9681

Dr. V. GIRIUNIENĖ Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255-3535.

DR. A. S. POPIERAITIS

B. A., M. D., C. M., M. Sc., L. M. C. C., F. R. C. S. (C).

Chirurginė praktika

SEAFORTH MEDICAL BUILDING,

3550 Cote Des Neiges Rd., Suite 720.

KREIPTIS TELEFONU 931-3275.

ADVOKATAS JOSEPH P. MILLER B. A., B. C. L. Suite 205

168 Notre Dame St. E.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS J. BERNOTAS, B. A., B. C. L.

Sun Life Building
Suite 2001
Tel. 866-1359

DĖMESIO LIETUVIAMS

Lietuvių apgyventoje vietoje Palangoje, minimaline kaina parduodama vasarvietė, kuri yra pušimis apsuptoje vietoje - Laurention kalnuose.

Skambinti 677-5931

Bouffard Auto Body

6636 Clark St. Montreal

(prie St. Zotique)

TEL: 277-5059, 277-5323

ATLIEKAME DARBUS:

Electric Welding
Body Work
Painting
Mechanic
Electric
ir kitus

Steering Service
Wheel Alignment
Tune-up
Clutch-Brakes

Sav. J. Adomonis-Adams
Namų tel. 747-9000.

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

P. ADAMONIS
Chartered Insurance Broker
3907 ROSEMONT BLVD.

Tel. OFF.: 722-3545

RES. 256-5355

S-tos "Lite" nr. 752D

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS
ŠEŠTADIENIS PER

BANGA 1410, 10:00 VALANDĄ VAKARŲ
Programos vedėjas L. Stankevičius
TEL. 669-8834.

A. J. Norkeliūnas

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS

6695 - 35th Avenue, Rosemount, (kamp. St. Zotique)

Montreal.

Telefonas RA. 7-3120

Keating FORD

Sales Limited
4475 BANNANTYNE AVE.,
VERDUN, QUE.

FALCON -- FAIRLANE
GALAXIE -- THUNDERBIRD
MUSTANG -- TRUCKS
USED CARS
1 year guarantee

Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Sales Manager's Assistant
Keating Ford lietuvių atstovas
769-8831.

Tel: namų 366-2548,
įstaigos - 769-8529.